

VALAŠTIANSKY hlasník

ročník IX. ● číslo 1 ● február 2011

Z OBSAHU VYBERÁME:

- Miestne dane a poplatky
- Čo dnes robí Ing. Rudolf Bučko
- Začiatky hasičstva vo Valaskej
- Big Air v obci

Pohľad na zamrznutý Čierny Hron.

Foto: I. Fabryová

Demografické údaje obce Valaská za rok 2010

Počet obyvateľov celkom k 31. 12. 2010	3 829
z toho:	
občanov (nad 15 rokov):	3 251
detí (do 15 rokov):	578
Priemerný vek	39,92 roka

Prehľad obyvateľov podľa veku a pohlavia k 31. 12. 2010

Deti (do 15 rokov):	
dievčatá	264
chlapci	314
spolu	578

Mládež (od 15 do 18)	
dievčatá	70
chlapci	84
spolu	154

Dospelí	
ženy	1 604
muži	1 493
spolu	3 097

Zmeny v stave obyvateľov za obdobie od 01. 01. 2010 do 31. 12. 2010

Prihlásených	101
z toho:	
dospelých	49
detí	15

Odhlásených	51
Zomrelých	53
Počet uzavretých manželstiev v roku 2010	12

Aj v tomto roku nás čaká veľa práce

...A máme tu Nový rok a s ním aj nové úlohy, ktoré bude treba v priebehu roku 2011 plniť a zároveň prispievať k rozvoju obce. Nový rok sme odštartovali fantastickým ohňostrojom, ktorý si prišlo pozrieť veľa Valaštanov. Vonku treštal mráz a vôbec to ľudí neodradilo prísť na námestie a vychutnať si ohňovú parádu a chladené bublinky. K spestreniu dlhých zimných prázdnin prispelo aj klzisko, ktoré sme na novom multifunkčnom ihrisku urobili už druhý rok. Rozvoj kultúry a športu v našej obci napreduje superakciami. Rozvoj kultúry a športu pôsobí na blaho človeka upokojujúco a masíruje dušu. V polovici januára sme odštartovali skvelú akciu BIG AIR v obci. Adrenalinové skoky na lyžiach a snowboardoch

priamo na námestí. Vydarený plán, vydarený deň, nádherné skoky a skvelá nálada. Všetkým, ktorí sa podieľali na vzniku a realizácii tohto projektu, chcem poďakovať v mene občanov obce Valaská a okolitých obcí.

V tomto roku nás čaká veľa práce ako zveľaďiť život obyvateľov v našej obci. Naše peňaženky zaťažilo zvýšenie DPH na 20%, ale verím, že sa tomu rýchlo prispôbime. Spoločnými silami prekonáme nástrahy tohto roka. Preto ešte raz želim všetkým občanom obce Valaská všetko dobré v novom roku 2011, spokojnosť, lásku a porozumenie.

Ing. Juraj Uhrin
starosta obce Valaská

PREDSTAVUJEME OSOBNOSTI VEREJNÉHO ŽIVOTA VO VALASKEJ

Ing. Juraj Uhrin

Starosta obce Valaská
Vzdelanie: vysokoškolské MTF STU Trnava
Manželka: Bc. Miriam Uhrinová, riaditeľka
MŠ Podbrezová - Štiavnička
Deti: dcéra Dominika, synovia Filip a Šimon

V komunálnych voľbách 27.11.2010 z celkového počtu 1733 zúčastnených voličov si získal 694 hlasov. Ľubomír Štubňa získal 512, Ing. Marian Hadžega 235, Marek Poliak 198 a Mária Kašová 49 hlasov. Určite každý z kandidátov očakával, že uspeje. Môžeš nám, čitateľom Valašianskeho hlásnika povedať, či si očakával takéto výsledky?

Musím povedať, že do poslednej chvíle som veril, že by som mohol voľby vyhrať, no v sobotu bola napätá situácia. Odlahčenie prišlo až o polnoci. Kandidovať na starostu som chcel už pred štyrmi rokmi, ale skonštatoval som, že ešte nie je ten správny čas. Zvolili ma za poslanca a aspoň som sa zblížil s verejnou správou.

Spolu s novým starostom sme volili aj poslancov OcZ. Okrem staronových poslancov pribudli aj poslanci, pre ktorých to bude prvé funkčné obdobie. Ako si predstavuješ vašu vzájomnú spoluprácu?

Poznám osobne všetkých poslancov a prijal by som si, aby sme spolu vychádzali dobre. Dobrý pracovný vzťah umocníme komunikatívnosťou. Stále musíme hovoriť medzi sebou a riešiť vzniknuté problémy.

V novom volebnom období sa zmenili aj členovia komisií – finančná komisia, komisia výstavby, územného plánovania, životného prostredia a poľnohospodárstva, komisia kultúry, školstva a športu, komisia sociálne-zdravotná, komisia na ochranu záujmu verejných funkcionárov, ktoré majú pre starostu poradnú funkciu. Čo od jednotlivých komisií očakávaš?

Komisia je poradný orgán starostu aj OcZ, a preto by som uvítal, keby členovia jednotlivých komisií stále spolupracovali s OcÚ, aktívne sa zapájali do podujatí v obci a zaujímali sa o chod obce aj mimo stretnutí v komisií.

Aj napriek tomu, že si vo funkcii veľmi krátko, stretávaš sa s ľuďmi, ich názormi, tipmi, ale aj s kritikou. Určite chodia spoluobčania s prosbami, čo treba urobiť, zmeniť alebo vybudovať. Ktoré ich doterajšie podnety chceš prioritne riešiť?

Odpovedať na túto otázku je naozaj ťažké, pretože každý človek má inú požiadavku. Dá sa povedať, že denne sa stretávam s nejakou problematikou a je niekedy zložité rozhodnúť, ktorú úlohu vyriešiť ako prvú. Občania sa domnievajú, že všetky sú prvé.

Toto sú pracovné záležitosti, ale nás zaujíma aj tvoje súkromie. Odkedy si sa stal starostom obce Valaská, tvoj voľný čas sa určite zredukoval, ako ho prežíváš?

To, že som pracoval na OcÚ viac ako jeden rok, mi dalo veľa. Pochopil som chod verejnej správy, a tiež už ako starosta môžem využiť svoje skúsenosti. Na začiatku volebného obdobia je to dosť zložité a bude sa s čím popasovať. Môj voľný čas odteraz patrí obci a som rád, že ho môžem úroveň na rozvoji kultúry a športu v obci. Samozrejme, že sa nájde aj voľný čas na súkromie.

Si členom EVIRS (Európsky vinársky rytiersky stav). Vo výraze „rytier vína“ sa stelesňujú vznešené znaky rytiera s ušľachtilosťou vína podľa prisažnej formulky rádu IN HONOREM VINI ET IN HONOREM DEI – Na slávu božiu a na slávu vína (IHDV). Na Horehroni je málo rytierov vína. Ako si sa do tohto rádu dostal a v ktorom si stupni?

Som členom EVIRS a rytier vína II. stupňa „Conciliarus de vino“. Je to vinársky rytiersky rád, v ktorom rytierska tradícia súvisí s tradíciou rytierstva rádu sv. Juraja z roku 1333. Samostatný konzulát OEVE (Ordo equestri vini Europae) vznikol na Slovensku 26. septembra 2008 v Pezinku. Ja som rytierom vína od 15. septembra 2005, t.j. od času, keď Slovensko patrilo pod konzulát v Rakúskom Eisenstadte. Rytier vína je človek, ktorí bojuje za kultúru vína. Stretávame sa niekoľkokrát do roka v konzulátnych mestách Slovenska.

Ktorému vínu dáš prednosť – bielemu alebo červenému a ktorej značke?

Nedá sa povedať, ktorému vínu dávam prednosť. Každé víno v sebe skrýva ducha i telo. Uprednostňujem hlavne vína od slovenských výrobcov a často od vinárov, ktorých dobre poznám.

Chutia ti viac mladé ľahké vína, alebo staršie vyzreté?

Mladé vína majú v sebe iskru a staršie, vyzreté silu, čaro a plnosť. Na každú príležitosť sa hodí iný druh a iná kvalita. O tom by sa dalo rozprávať veľmi dlho.

Myslíš, že staré známe „In vino veritas“ je pravdivé?*

„In vino veritas“ je určite pravdivé, lebo víno pravdivo obohatí človeku ducha a myseľ, samozrejme v primeranom množstve.

Ďakujem za rozhovor
Danka Králiková

ÚRADNÉ OKIENKO

Vážení občania, týmto článkom vás chcem osloviť a pripomenúť, že na začiatku roka vám vyplývajú zo zákona voči obci daňové a platobné povinnosti.

- po obdržaní daňového výmeru je každý občan povinný do 30 dní zaplatiť vyrubenú daň za nehnuteľnosť, daň za psa, kto ho vlastní a poplatok za odpad.

Pre informáciu upozorňujeme, že občania sú povinní dodržiavať pravidlá, ktoré boli schválené všeobecne záväznými nariadeniami.

- prísne dodržiavať separovanie odpadu,

- každá domácnosť separujúca odpad bude od 1. februára povinná označovať vrecia so separovaným odpadom, menom, spoločnosťou vlastníkov bytov označí adresu zberného miesta, inak nebude tento odpad odve-

zený. Skúšobná lehota platí do 28. februára, po tomto termíne nebude

platiť žiadna výnimka, toto pravidlo nie je definované vo VZN 4/2004 o odpadoch, ale vyplýva z §16 a §17 tohto VZN, keďže neexistuje nijaká iná forma kontroly separácie odpadu,

- v prípade porušenia VZN 4/2004 o odpadoch a dodatku č. 4 sa budú ukladať sankcie podľa tohto dodatku,

- udržiavať poriadok v okolí domu, bytového domu a prevádzky,

- chovatelia psov sú zodpovední za svojich psov a preto voľné pobežovanie psov po obci bude pri zistení majiteľa bezodkladne trestané pokutou podľa sadzobníka pokút za porušenie verejného poriadku VZN 2/2007 čl. 4, - smútočný sprievod pri pohrebe zosnulého sa môže zdržiavať len v areáli cintorína z dôvodu bezpečnosti cestnej premávky.

Ing. Juraj Uhrin
starosta obce

Miestne dane a poplatky v roku 2011

Tak ako každý rok aj v roku 2011 obec Valaská v zmysle zákona 582/2004 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v platnom znení a VZN č. 4/2004 a 2/2008 v znení neskorších zmien a doplnkov vyberá prostredníctvom svojich zamestnancov miestne dane a poplatky od občanov, ktorí majú trvalý pobyt v obci Valaská alebo vlastní, prípadne užívajú nehnuteľnosť v katastrálnom území obce Valaská. Touto cestou oznamujeme občanom a daňovníkom, že miestne dane a poplatky môžu uhrádzať nasledovným spôsobom:

v hotovosti – v úradných hodinách u p. Zuzany Dianiškovej (č. dv. 33) **bezhotovostným prevodom** na číslo účtu uvedené na platobnom výmere

Zároveň žiadame občanov a daňovníkov, aby uvedené platby realizovali až **po doručení platobného výmeru**, na ktorom sú uvedené všetky dôležité informácie pre uskutočnenie platby (výška platby, číslo účtu, termín splatnosti, výška splátky a p.). Platobný výmer bude doručení každému občanovi a daňovníkovi do vlastných rúk a je potrebné v prípade hotovostnej platby **priniest platobný výmer so sebou!** Zároveň upozorňujeme občanov a daňovníkov, že v zmysle citovaného zákona (§ 18, ods 3) „každá fyzická alebo právnická osoba v priebehu príslušného zdaňovacieho obdobia je povinná oznámiť správcovi dane (obecnému úradu) skutočnosti, rozhodujúce pre vznik alebo zánik daňovej povinnosti k dani z nehnuteľnosti a každú zmenu týchto skutočností **do 30 dní** odo dňa nasledujúceho po dni, keď tieto skutočnosti alebo ich zmeny nastali“. Inými slovami – pri každom prevode nehnuteľnosti (kúpa, predaj, darovanie, prenájom, dedičské konanie a p.) je potrebné túto skutočnosť nahlásiť správcovi dane. Najlepšie je to urobiť hneď po podaní návrhu na vklad, najneskôr však do 30 dní. Nedodržanie tohto ustanovenia môže mať za následok udelenie pokuty. Táto povinnosť sa týka všetkých daní a poplatkov. Dodržiavaním týchto pokynov a ustanovení urýchlite vybavovanie klientov obecného úradu a prispějete k ich, teda aj k svojej spokojnosti.

Ing. Peter Minárik, prednosta úradu

Akú cenu má zdravie človeka?

Nevyčísliteľnú. Patrí k najväčším vzácnostiam, ktoré máme a nedá sa len tak kúpiť v obchode. Keď sme zdraví, berieme tento stav ako samozrejmosť. Avšak život niekedy rozdáva údery nečakane a bez súcitu. Lenže my, ľudia, sme od života dostali viac, nádej, silu bojovať a nevzdávať sa, pochopenie, priateľstvo a lásku. Pokiaľ v našich srdciach bude tlieť malá iskrička pre tých druhých a bez závažania podáme pomocnú ruku, život nás odmení prekrásnym pocitom, obyčajným ľudským šťastím.

V sobotu 29. januára 2011 sme členovia OZ Pekný deň a OZ King's dogs club v prítomnosti Mareka Poliaka, hlavného sponzora obidvoch podujatí, v mene vás všetkých, ktorí ste kúpou tombolového lístka na podujatí Big Air v našej obci podporili správnu vec a v mene hokejistov, ktorí venovali štartovné z vianočného hokejového turnaja, odovzdali sumu **1000,- €** Martinovi Babčanovi ako pomoc pri riešení jeho zdravotného stavu.

Ďakujeme vám.

Monika Senčková za OZ Pekný deň

Venujte nám 2% z vašich daní

Aj tento rok je možnosť poukázať 2% z vašich daní konkrétnej neziskovej organizácii na jej činnosť. Dovoľujeme si vás osloviť a požiadať o podporu našej činnosti formou darovania 2% z vašej dane, ktorú ako právnická alebo fyzická osoba odvádzate priamo alebo ako zamestnanec cez zamestnávateľa do štátneho rozpočtu. Príspevok pre vás neznamená žiadny výdavok, keďže sú to peniaze, ktoré musíte odviesť do štátneho rozpočtu.

Ak ste sa rozhodli, že nás podporíte, do príslušných koloniiek v tlačivách daňového priznania uveďte:

Sumu 2% z vašej dane: ... €

IČO: 37953761

Právna forma: Občianske združenie

Názov: Pekný deň

Sídlo: Námestie 1. mája 460/8, 976 46 Valaská

Ďakujeme vám

Na prahu 2011 roku

Hodiny akoby nadobúdali silnejúci zvuk, tik-tak, tik-tak ... Odbíjali posledné minúty končiaceho prvého desaťročia tohto milénia. V nočných uliciach sa predbiehali ostré zvuky zábavnej pyrotechniky a na zamatovej oblohe tvorili neuveriteľne krásne svetelné efekty. Zaiste v každom z nás prebudili túžbu, aby všetky dni nastávajúceho obdobia nášho života sa podobali tejto svetelnej nádhere. Priali sme si to navzájom – svojim blízkym, známym, priateľom ale aj všetkým inštitúciám, organizáciám našej vlasti, ba i celému svetu a našej krásnej modrej planéte.

Mnohé svoje prania skladáme v prosbách Tomu, bez pomoci ktorého by sme toho veľa nezvládli. No s Jeho pomocou, ak ju vnímame srdcom a zo srdca konáme vo všetkom, čo nám život prináša, dokážeme i neuveriteľné. Pritom konáme nevypočítavo a nezištne. Isteže, to záleží individuálne od každého jedného a každej jedinečnej osobnosti.

Naša obec je našťastie priam bohatá na takýchto ľudí a osobností. Sú to ľudia, ktorých činnosť, práca a konanie v prospech nás všetkých, nie je motivovaná ani mzdou, ani odmenami, ba ani morálnym ocenením. Napriek tomu ochotne obetujú svoje nadanie, um, námahu i čas a to všetko s láskou pre nás všetkých, v rôznych oblastiach. Stali sa nám blízki a vzácní. Menovať ich by bolo pomerne rozsiahle, ale všetci veľmi dobre vieme, kde všade sme sa mohli stretnúť s výsledkami ich snahy a ich úspechmi.

No a práve tým všetkým chcem vyjadriť, a myslím že nielen za seba, hlbokú úctu, obdiv a srdečné poďakovanie za všetko, čo pre nás všetkých urobili v uplynulom roku.

V.B.

Patrí Vám vďaka

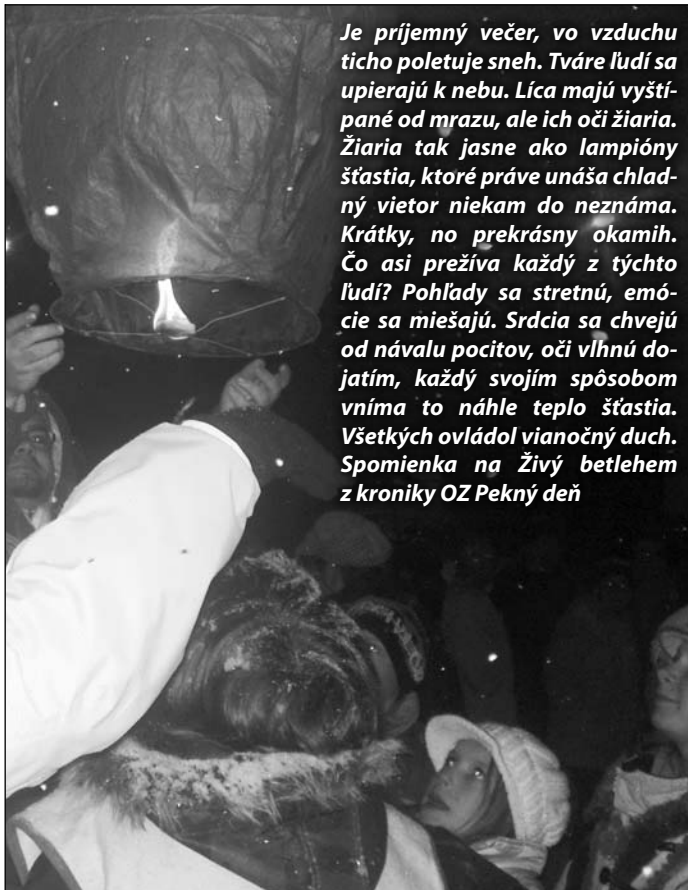
Že to tak dopadne, čakal len málokto. 18. december 2010 na námestí vo Valaskej bol slávnostný. Akcia ako vyšitá. Živý BETLEHEM, krásny kultúrny program, stánky so špecialitami a k tomu osvetlené stromy. Videli ste tie žiariace detské očka? Všetci prítomní hovorili, že práve takto sa začal čas vianočný vo Valaskej. A k tomu ešte aj krásne snežilo. Toto však organizátori ani netušili, ale vyšlo im to. Šikovným organizátorom treba poďakovať. Spomeniem len niektorých. Občianske združenie Pekný deň, ma-

tiaričky, dobrovoľníci, ktorí „mrzli“ v živom betleheme, detom z materskej škôlky, základnej umeleckej školy, obec Valaská a ďalší. Pán Amrich spestril podujatie ľudovou tvorbou. Zaujímavým bolo aj vypúšťanie svietiacich lampiónov na námestí.

Záverečným teplým slovom starostu obce Ing. Uhrina sa večer ukončil len oficiálne. Niektorí sa bavili ešte ďalej, ale práve o to išlo obetavým organizátorom.

Len tak ďalej a udržme si tradície.

B.P.

Je príjemný večer, vo vzduchu ticho poletuje sneh. Tváre ľudí sa upierajú k nebu. Líca majú vyštípané od mrazu, ale ich oči žiaria. Žiaria tak jasne ako lampióny šťastia, ktoré práve unáša chladný vietor niekam do neznáma. Krátky, no prekrásny okamih. Čo asi prežíva každý z týchto ľudí? Pohľady sa stretnú, emócie sa miešajú. Srdcia sa chvejú od návalu pocitov, oči vlhnú dojatím, každý svojím spôsobom vníma to náhle teplo šťastia. Všetkých ovládol vianočný duch. Spomienka na Živý betlehem z kroniky OZ Pekný deň

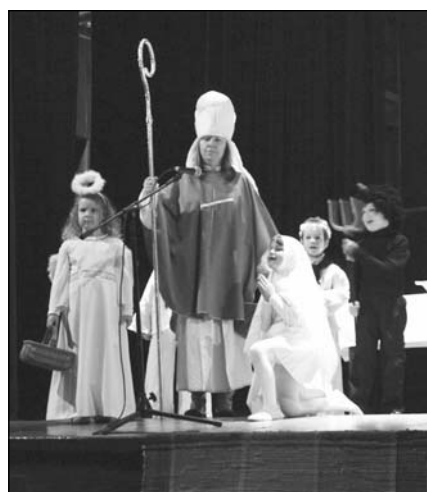
Čo nás čaká v najbližšom období?

Vianoce: sviatočné čaro pozamýkané do nádherných vianočných piesní, kolied, vinšov, do velebného ticha vianočných stromčekov. Vianoce: hviezdy pokoja, strieborné prskavky šťastia.

Tieto a mnohé iné prívlastky sú charakteristické pre najkrajšie sviatky roka, ktoré nás naplňujú veľkým citom, nežným pohladením, bozkom, či objatím, obýčajným ľudským šťastím.

Aby boli Vianoce naozaj s takými prívlastkami pre nás všetkých, prispeli sme k tomu krátkym kultúrnym vystúpením detí našej materskej školy, ktoré potešilo nejedno oko v hľadisku a naplnilo šťastím srdcia nás všetkých. Deti spolu s pani učiteľkami predviedli svoj talent a vzťah k ľudovému umeniu vo vystúpení: Keď rozpráva stará pec, ktoré pre našu materskú školu voľne spracovala MUDr. Lea Weberová, za čo jej zo srdca ďakujeme.

Ani sme sa nenazdali a Vianoce tak tíško ako prišli, nenápadne aj odišli. Privítali sme rok 2011. Čo nás v ňom čaká, predurčili hviezdy. Ale čo čaká nás v materskej škole, sme predurčili my. V najbližších dňoch uskutočnime rodičovské združenie detí predškolského veku, na ktorom privítame zástupkyňu ZŠ, pani Mgr. Števkú Piliarovú. Rodičov poinformuje o tom, čo ich deti čaká v prvej triede ZŠ a čo ešte spolu s pani učiteľkami

a rodičmi treba dotiahnuť do úspešného konca tak, aby deti boli dostatočne pripravené do ZŠ a tešili sa na ňu. Zároveň privítame aj riaditeľku Pedagogicko-psychologickej poradne v Brezne, pani Oľgu Jorčíkovú, PhDr. Oboznámi rodičov s významom poskytovania odborných poradenských služieb a posudzovaní školskej zrelosti detí predškolského veku.

Dňa 2. februára 2011 nás prišli navštíviť prváci, vlnajší predškoláci, ktorí

nám ukázali, čo všetko v prvom polroku školského roka už zvládli a potešia sa spoločnými hrami s našimi deťmi.

Ďalšou veľkou udalosťou, na ktorú sa všetky deti veľmi tešia, je karneval. Uskutočníme ho v OUI 25.2.2011 o 16,00 hod. Deti už terazajú

fašiangami, spievajú piesne, zhotovujú masky. A čo pani učiteľky? To bude určite veľké prekvapenie. Kto je zvedavý, nech príde a uvidí, čo pani učiteľky opäť raz vymysleli. Viac prezrádzať nebudem, ale s istotou môžem povedať, že na všetkých Vás sa už teraz tešíme.

Mgr. Babčanová Iveta

Foto: Monika Šablátúrová,
Tomáš Náther

Návšteva v ŠZ Tereza v Hronci

V novom roku sme boli potešiť starčekov a starenky – zaspievali, zarecitovali a rozdali sme im pozdravy. Tety nás pustili aj do izieb, bolo tam čistučko a teplo. Za návštevu nás tety ponúkli cukríkmi, keksíkmi a niektoré pridali aj objatie. Páčilo sa nám tam a na návštevu určite ešte prideme.

Dievčatá z OUI a deti zo ŠZŠI Valaská

„Na školských chodbách ožívali neviditeľní škriatkovia. Robia to vždy v deň, keď sa rozdáujú vysvedčenia. Striehnu na otvorené obaly položené na laviciach, aby ešte v poslednej chvíli čo to na vysvedčení poopravili. Výborní žiaci sa ich boja, pretože dokážu prepísať jednotky na horšie známky mysliac si, že takto to bude pestrejšie a veselšie. Naopak, tí horší žiaci sa na nich tešia, vylepšia im priemer. A tak, aj napriek radosti z blížiacich sa prázdnin, býva v škole v tento deň podozrivé ticho....“

V našej rozprávkovo zrekonštruovanej škole nebývajú škriatkovia. Žiaci vedia, že sa môžu spoľahnúť len na vlastné vedomosti a zručnosti, ktoré hodnotíme podľa vodoprad stanovených kritérií zverejnených už na začiatku školského roka. Ako ich úsilie dopadlo?

- 66 žiakov prišlo domov s čistými jednotkami,
- 27 žiakov bolo neprospejajúcich, čo znamená,

Ako sme v základnej škole zhodnotili 1. polrok

že mali na vysvedčení aspoň jednu „5“,
- 429 žiakov našej školy vymeškalo spolu 16 933 vyučovacích hodín, čo je 39,47 hodín na jedného žiaka,
- 156 hodín bolo neospravedlnených,
- 48 rómskych žiakov vymeškalo 4 312 hodín, čo je 89,83 hodín na jedného rómskeho žiaka,
- pani riaditeľka 4 žiakov pochválila za výbornú reprezentáciu školy a rozdala 42 pokarhaní,
- triedni učitelia pokarhali 33 žiakov a ďalších 30 napomenuli,

- 7 žiakov malo 2 zo správania a traja žiaci 3. Po porovnaní výsledkov s predchádzajúcim polrokom môžeme povedať, že počet čistých jednotkárov klesol. Klesol aj počet neprospejajúcich žiakov. Pribudlo pokarhaných žiakov a znížených známok zo správania. Žiaci vymeskali menej vyučovacích hodín.

Už tradične najusilovnejších žiakov 7. – 9. ročníka finančne (20 €) odmeňovali OcÚ vo Valaskej, v Hronci a v Osrbli a žiakov z Podbrezovej – Štiavničky ZŠ vo Valaskej. Túto odmenu si bolo prevziať až 24 žiakov, ktorí mali na vysvedčení najviac dve 2, ich správanie bolo výborné a nemali ani jednu neospravedlnenú hodinu.

Všetkým žiakom želáme úspešný štart do druhého polroka. Pozor, cieľová rovinka je ešte ďaleko a na trati sú aj prekážky. Držíme palce!

Štefánia Piliarová, ZRS

Vychádzka na boso

Jedného rána som sa zobudil a z ničoho nič mi napadlo – vyberiem sa na vychádzku do prírody len tak naboso. Je predsa teplé letné ráno a bol by hriech obuť si tie hnusné topánky či botasky, sa nanosím došť po celý rok v meste. Tak som aj urobil. Hneď po dobrých raňajkách, keď som spratal do seba štyri vajcia so slaninkou, trochu cibule a dva poriadne krajce chleba a to všetko zapil lahodným pivkom, som svoj prevkypivý nápad realizoval. Spoločnosť mojich priateľov na chate v blízkosti istého okresného mesta sa poriadne začudovala, keď som bosý vykročil z chalupy v ústrety nepoznanej dobrodružstvu. Nikdy v živote som také niečo neurobil. Možno ako malý chlapec, ale ani to som si nedokázal spomenúť. Cesta z chalupy nebola nijaký problém. Pekná trávnatá cestička skôr robila v daždi problém autám, čo sa po nej ubytovaní v túžbe po čistej a nerušenej prírode vybrali. Ale v ten deň už od rána slniečko hrialo a na nebi nebol ani obláčik. Tešil som sa v duchu tomu neočakávanému nápadu, ktorý ma prinútil zdvihnúť svoj kancelársky zadok a ísť na prechádzku len tak. Naboso. Prijemná trávička pod bosými nohami mi vyvolala eufóriu spomienok a prehrával som si v mysli, ako by asi konali tí, ktorí teraz musia v tom nehoráznom teple sedieť v kanceláriách v meste a na nohách mať obuv, ktorá môže privodiť opuch nôh. Mne predsa nič také nehrozí – pohrával som sa v hlave s tou myšlienkou a tých úbožiacov mi začínalo byť pomaly aj ľúto. Po niekoľko sto metroch sa tá krásna trávnatá cestička začínala meniť na kamenistú a hrboľatú cestu. Do tej chvíle rezkú chôdzu som trochu prispôobil novej situácii, ale nič ešte nenarušilo moje rozhodnutie dôjsť po lesnej ceste bosý až do okresného mesta. Nebolo to predsa viac ako päť či šesť kilometrov a chlap v najlepších rokoch, čo aj s chýbajúcim porastom na hlave, predsa takú vzdialenosť prejde. To je nič – povedal som si po niečo viac ako jeden a pol kilometri prechádzky, keď sa cesta začala ostrejšie zvažovať k doline a namiesto plochých a menších kamienkov sa občas objavili aj ostrejšie kamene. Trochu som spomalil, ale nič ma nedokázalo odradiť v mojom úmysle tú prechádzku zadarmo ukončiť na námestí mestečka. Keď som si pospevoval do kroku a bol som asi v polovici cesty, prišiel som na to, že tie kamienky a neskôr ostrejšie kamene, po ktorých som tak neohrozene kráčal, zanechali na mojich bosých nohách stopy. Nebol som na chôdzu naboso predsa zvyknutý. To som si uvedomil vtedy, keď ma zopár trňov popichalo vo vysokej trávě, potom ako som z tej kamenitej cesty zišiel do trávneho porastu. Posadiac sa na peň starého stromu, začal som si svoje bosé nohy pozornejšie obzerať. Sem – tam na nich boli odreniny a na miestach najväčšieho tlaku na holú pokožku som našiel aj zopár začínajúcich pluzgierov. To nič nie je, tak som uvažoval a po krátkom odychu som opäť vykročil. Teraz sa vrátiť? Takú myšlienku som v okamihu, ako sa mi vyrojila v hlave, rezolútne zavrhol. To by ma vysmiali nielen kolegovia, ale aj deti a manželka. Predsa mi vopred povedali, že to nedokážem a určite sa z pol cesty vrátim. Chceli na to uzavrieť aj stávkku, ale ja som ich nepočúval a krútil hlavou, mysliac si, že moje rozhodnutie nič nezvráti.

Trvalo to už pomaly zo dve hodiny a slnko už riadne pripekalo. Zobliekol som si letné triko, vykasal nad kolena svoje letné nohavice, zakúpené práve na túto dovolenku a neohrozene som kráčal ďalej. Cesta sa zrazu rozšírila a namiesto hrboľatej lesnej cestičky som kráčal po ceste druhej triedy vedúcej do mesta. „Tak som to dokázal“, pomyslel som si netušiac, že tie zostávajúce asi dva kilometre budú oveľa horšie ako to, čo som dovtedy zažil. Teplota okolo tridsať stupňov z tej cesty ubola žeravú pahrebu. Každým krokom

som ľutoval, že som sa z toho pňa, na ktorom som pred pol hodinou sedel, nevrátil na chatu. Poskakoval som ako ranené vtáča v úmysle čo najkratší čas mať holé chodidlá na žeravom asfalte. To však v danej situácii priviedlo reakciu v tom, že z tých pár pluzgierov na mojich nohách zostal na každej iba pluzgier jediný. Ale bol taký veľký, že som nedokázal na jednej nohe stáť a pozrieť sa, ako to vlastne so mnou vyzerá. Okoloidúci, ktorí ma v prvej uličke mesta zazreli, si o mne zrejme mysleli, že som nejaký opilec alebo cirкусant. Tak som poskakoval, že aj deti sa pri mne zastavovali. „Čo je vám ujo?“ opýtal sa ma asi šesťročný chlapec a ukazoval na mňa prstom pred svojimi rodičmi. Mne v tej chvíli napadlo jediné riešenie. Obrátil som svoj zrak na „prvú pomoc“. Bola to malá krčmička či pohostinstvo. Sadol som si na sedačku pod rozťahnutým slnečníkom a oddychoval som. Po chvíli ma mladá čašníčka oslovila: „Želáte si?“. Áno, želim a to poriadne vychladené veľké pivo. Keď som ho do seba nalial, tak som cítil, že sa nalieva nielen moje brucho, ale aj pluzgier na mojich nohách. Začínali byť také veľké, že by som si asi potreboval kúpiť o dve čísla väčšiu obuv. Napadlo mi, že zavolám z mobilu na chalupu a poprosím manželku, aby po mňa do mesta prišla autom. „Ved' čo už, predsa som tú nezavretú stávkku vyhral, nie?“, napadlo mi po chvíli. Som predsa chlap a z boja sa neuteká. Dal som si ešte jedno pivo a dobre upečenú klobásku. S plným bruchom sa mi zlepšila aj nálada a po chvíľke mi napadlo riešenie. Vnukla mi ho reklamná tabuľa obchodu s obuvou, čo do miesta môjho občerstvenia bolo iba na skok. Ten skok ale vyžadoval naozaj poriadnu dávku sebazaprenia. Keď som s bosými nohami vstúpil do predajnej obuvi, zbadal som začudované pohľady predavačiek. „Prosím vás, máte nejaké veľké papuče?“ vyjachtal som túto vetu a zvalil sa na sedačku určenú na skúšanie obuvi. O chvíľu mi jedna z predavačiek priniesla škatuľu. Boli v nej poriadne veľké papuče, aké by som v normálnej situácii musel na nohy obuť spolu s najmenej dvoma párami teplých ponožiek. Tie papuče mi pripomenuli môjho neobehého starého otca – ten také nosil doma v čase, keď som ako malý chlapec v neho trávil zimné prázdniny. „Nechám si ich na nohách. Tú škatuľu môžete zahodiť“, povedal som pri pokladni, keď som v tých papučkách dokázal urobiť zopár normálnejších krokov. Predavačka po zaplatení papučiek nevydržala a opýtala sa ma: „Čo sa vám stalo, ukradli vám topánky?“. „Nie, to som sa s priateľmi na chate stavil, že prejdem do okresného mesta bosý a mne napadlo, že sa v papučkách na chatu vrátim“, odpovedal som jej už na odchode.

Nebudem popisovať tú cestu naspäť. Trvala podstatne dlhšie ako cesta do mesta a jej následky boli ešte horšie. Hrdinsky som kráčal a odmietal som pokusy manželky, ktorá mi cez mobil ponúkala, že príde pre mňa a dovezie ma naspäť. „Čo som nejaký srb, ktorý nedokáže sám prejsť pár kilometrov?“, odbíjal som jej opakované ponuky a požiadal som ju, aby mi pripravila veľký ľavý teplý vody a do neho dala harmanček. „O chvíľu na chate!“ odpovedal som naposledy a vypol mobil. Tá chvíľa bola poriadne dlhá. Celý výlet trval do neskorého poobedia a slnko sa v tej dobe už začalo skláňať k obzoru. Tie papuče mi museli rozstrihnúť, inak by som ich z napuchnutých nôh dolu nedal. Teplá voda s harmančekom bol ďalší môj omyl. Moje nohy do rána tak napuchli, že pripomínali laby medveďa. Odmietol som rezolútne návrhy na odvoz k lekárskej službe prvej pomoci a najbližšie tri dni som strávil na posteli. Nebolo to ani také zlé, lebo moja manželka a deti ma obsluhovali, ako už dávno nie, a kamaráti mi nosili pivo až do postele. „Predsa som tú stávkku vyhral a či nie?“, zaprisahal som sa, že už nikdy na boso nikam nepôjdem a ani pri mori v sypkom piesku nebudem kráčať bosý. Čo sa môže prihodíť, človek nikdy nevie a druhýkrát už nechcem skákať ako medveď.

JUDr. Oto Malík

Čo dnes robí Ing. Rudolf Bučko (81)

dlhoročný riaditeľ podniku Strojárne Piesok

Mnohí Valaštania si ho stále pamätajú zo svojej práce na Piesku, ale už málokto vie, ako žije dnes. Zapísal sa do dejín podniku mnohými novotami. Základom bol poriadok v priestoroch podniku, zmizli rozličné čierne skládky materiálov a odpadov, zriadilo sa dôsledné ukladanie materiálov do paliet, sprehľadnilo sa skladové hospodárstvo, skultúrnilo sa priestory podniku, obnovili sa trávniky, parky, rekonštruovala sa chata. Výrobný program prešiel na hydraulické stroje s elektronickým riadením, do administratívy sa zavádzali počítače, zvyšoval sa tlak na odbornú kvalifikáciu riadiacich pracovníkov. Ing. Bučka sme navštívili v jeho peknej vilke na okraji Košíc, kde prežíva svoju penziu a požiadali sme ho o rozhovor (13.10.2010 - návštevníci Emil Gröne a Jožo Kán). Na úvod sme hneď dostali pohostenie podľa ruského zvyku – domácu ovocnú pálenku 53% a k tomu trochu „zakušať“.

Začnime hádam stručným životopisom.

Pochádzam z Prakoviec, do školy som chodil v Gelnici, v Košiciach a vysokú školu som začal v Bratislave (vždy s výbornými výsledkami). Potom som prestúpil na Uralský polytechnický inštitút v Jekaterinburgu pri Urale (bývalý Sverdlovsk – študoval tam aj Primakov, Ryžkov a Jelcin, ale toho nemám rád, lebo narobil Rusku veľa škody).

Odtiaľ máte aj manželku?

Moja Ľudmila je mladšia o štyri roky (stále má výrazný ruský prízvuk a volám ju Sibirjanka). Tam študovala tiež, no a v škole sme sa do seba zadávali, aj sme sa vzali. Svadba bola veľmi jednoduchá, cestou do školy sme sa zastavili na úrade, podpísali sme dokumenty a to bolo všetko. Bez svedkov – to sa vtedy dalo. Po svadbe sme išli normálne do školy a malá oslava bola až večer na inter-náte.

Aká bola profesionálna kariéra?

Začínal som v železiarňach v Třinci ako majster, mechanik a zástupca hlavného mechanika. Potom som prešiel do VSŽ ako vedúci závodu, údržba (6500 pracovníkov). Odtiaľ som už išiel v roku 1978 na Piesok ako nový podnikový riaditeľ, kde som pôsobil až do roku 1989.

Ako ste sa dostali na Piesok?

Pred Vianocami mi zavola generálny riaditeľ TST Žaloudek, či nechcem robiť riaditeľa na Piesku. Už som potreboval zmeniť vzduch, tak som mu prikývol. O Piesku som sa dočítal z dostupných štúdií, ale prvýkrát som túto fabriku videl na živo až vtedy, keď som sa išiel predstaviť. Najskôr som si pozrel podnik, ubytoval som sa na internáte vedľa Texasu, potom som si, ako starý turista, pozrel okolie, Lipovú, Vydrovo a postupne som pešo prešiel aj celé Nízke Tatry, ktoré sa mi veľmi páčia.

Odkiaľ ste začali?

Najskôr bolo treba urobiť poriadok v priestoroch podniku. Hromady materiálu a šrotu sa tu povalovali na každom kroku. Informácie o miestach uloženia materiálu nosili ľudia často len v hlavách, o nejakom organizovanom skladovom hospodárstve nemohlo byť ani reči.

Postupne sme do toho začali vnášať poriadok, investovali sme do nových paliet, zakladačov, mechanizácie, skladov. Ďalšie investície smerovali do kvalifikácie ľudí. Tridsiati si urobili vysoké školy, ďalší absolvovali odborné postgraduálne štúdiá, školenia a podobne. V priestoroch podniku sme obnovili zeleň a parkové plochy, prostredie sa výrazne skultúrnilo. Aj som si vyslúžil rozličné prezývky, ako Záhradkár, Paletíni a podobne.

A čo výrobný program?

Podnik skrátil vývojové cykly nových strojov a prešiel prakticky za dva roky z mechanických strojov na hydraulické a začalo sa do

nich dávať elektronické riadenie. Počiatkové problémy s kvalitou sme postupne odstraňovali, zvykli sme si na požiadavky čistoty v hydraulických obvodoch, zlepšovali sme spoľahlivosť a životnosť elektrických modulov. Na konci kariéry som však stúpil vedľa, keď som prebral do výroby lisy na briketovanie kovových triesok LB3. V zásade to bola technicky dobrá myšlienka, ale stroje nemali dotiahnutý vývoj a vlastnými silami sme na dokončenie tohto vývoja nestačili.

Nebolo vám ľúto skončiť po dvanástich rokoch?

Ja som skončil riaditeľovanie, keď som dosiahol vek 60 rokov. Možno by som mohol ešte pokračovať ďalších päť rokov, ale už sa pomaly menila politická situácia, boli vyhlásené voľby riaditeľov a tam som sa už neprihlásil. Ešte som chvíľu robil poradcu novému riaditeľovi Ing. Štulrajterovi, ale potom som už odišiel späť do Košíc. Aj tam vo VSŽ som ešte dlhý čas robil odborného poradcu viceprezidentovi VSŽ pre technický rozvoj, ale po sedemdesiatke už len doma relaxujem.

Ako trávite voľný čas?

Ja som bol vždy turista a pri tom som aj zostal. Chodím na rozličné turistické podujatia po celom Slovensku, chodím na huby a iné lesné plody do Hnieleckej doliny. Pomáha mi to udržať sa v dobrej telesnej kondícii aj v tomto veku. Chodím autobusom, alebo peši. Máme síce auto, ale to používa hlavne moja manželka.

Ďakujeme za rozhovor a prajeme príjemný oddych na penzii.

Text a foto: Jožo Kán

MATIČIARI

s novým vedením

Koncom roka 2010 sa konalo Valné zhromaždenie MS v Martine, ktoré zhodnotilo prácu výboru MS a jej činnosť, vyplývajúcu zo Stanov MS.

V hlavnom referáte doterajší predseda MS profesor Markuš informoval o angažovanosti výboru vo všetkých oblastiach matičného hnutia, podčiarkol bohaté skúsenosti z matičnej práce, z jeho 40-ročného pôsobenia v Matici, poukázal na klady i nedostatky, ktorých sa výbor dopustil najmä v posledných rokoch. Treba otvorene povedať, že kríza v Matici začala už pred dvanástimi rokmi, kedy táto inštitúcia prišla o nemalý objem prostriedkov na svoju činnosť; bola nútená redukovat' zamestnancov a činnosti spojené so slovenskou spoločnosťou. Túto ťažkosť nedokázali vedúci pracovníci MS prekenuť, nedokázali zabojovať o opätovné získanie postavenia a prestíže, ktorá jej právom patrí a ich náplňou akoby zostala len snaha o samotné prežitie. Slová kritikov, ktorí chceli niečo robiť v ďalšom smerovaní tejto inštitúcie, zostali nepovšimnutí a využili sa len minimálne. Práve tento nedostatok v činnosti a riadení Matice dal podnet k búrlivej diskusii, výsledkom ktorej bolo následné zvolenie nového vedenia MS.

Novým predsedom MS sa stal Ing. Marián Tkáč, PhD. Je inžinierom ekonomie a doktorom filozofie. Narodil sa 25. 9. 1949 v zemplínskej Čičave a od skončenia štúdií na vysokej škole býva v Bratislave. Doteraz pracoval vo finančníctve a bankovníctve. Po novembri 1989 ho zvolili za námestníka ministra financií. V r. 1992 bol pri zakladaní Národnej banky Slovenska a pri zrode slovenských peňazí. Jeho podpis je na slovenských bankovkách

z r. 1993. Po založení NBS bol jej viceguvernérom. Angažoval sa v boji za slovenskú samostatnosť, bol členom komisie na prípravu Ústavy SR. Podieľal sa na činnosti Spoločnosti slovenskej inteligencie Korene. Píše knihy literatúry faktu a jeho cieľom je vrátiť Maticu slovenskú k jej duchovným koreňom, upevňovať vlastenectvo a slovenskosť.

Všetci vieme, že Matica ide do ťažkých časov a samotný jej predseda si uvedomuje, že v najbližších rokoch nebude vedenie Matice žiadna slasť. Bude treba prijať aj nepopulárne opatrenia. Matica však bola vždy, aj napriek mnohým nepravdom, spojená s takými významnými osobnosťami, ako bol J.C. Hronský, Š. Polakovič a mnohí iní, ktorí formovali jej charakter. Pred novým vedením je úloha urobiť túto národnú ustanovizeň znova prítazlivou pre všetkých, najmä pre mladých a pre významné osobnosti spoločenského umeleckého a vedeckého života. Aby sme porazili nepravdom, musíme sa zjednotiť na matičnej myšlienke. S novým vedením MS na čele s Ing. Tkáčom začíname písať novú kapitolu matičných dejín. Jeho cieľom je dostať Maticu, jej idey a činy od miestnych odborov až po centrum. Z jeho programu vyberáme: „Naša budúcnosť je v mladej generácii. Neváhajme a nezhadzujme s nadšením matičných aktivítov, a to predovšetkým mladej generácie. Využime dynamický potenciál členov, ktorí dali do matičnej činnosti časť svojho života a duše, s osobitným dôrazom práve na mladých členov.“ Naši predkovia dali Matici slovenskej život a celá členská základňa chce, aby ona ten život žila naďalej.

Ing. Fischerová Anna, predsedníčka MO MS

**MATICA
SLOVENSKÁ**

PLÁN PRÁCE

Miestneho oboru Matice slovenskej vo Valaskej na rok 2011

JANUÁR

1. Vyhodnotenie Živého Betlehemu
2. Koncerty matičného Spevokolu Lipka
3. Články do novin o činnosti MO MS ako aj o situácii a dianí MS pod novým vedením
4. Nástenka – jej aktualizácia počas roka
5. Spolupráca s OP Brezno – zájazd do divadla v B. Bystrici
6. Šalianský Matko
7. Významné osobnosti Valaskej – práce na bulletinu a ukončenie životopisov pre PI
8. Členské preukazy a vyberanie členského

FEBRUÁR

1. Fašiangové časy - účasť na Valaštianskej burse – stánok s pampúškami - pampúšky so žiakmi ZŠ v PI so slávnostným zasadnutím výboru - Páračky
2. Spomienka na výročie A.A. Baníka v Knižnici
3. Členské príspevky
4. Napísanie projektov do Nadácie MS a BBSK

MAREC

1. Vynášanie Moreny – kolektívny člen MS – Materská škola
2. Lipa pri kostole – Strom roka – rozmyr
3. Výstava s jarnými motívami / spolupráca so záhradkármi a JD/
4. Pletenie korbáčov v ZŠ
5. Jarná úprava Lipky štátnosti
6. Oslobodenie obce

APRÍL

1. Úprava hrobov kňazov, pochovaných na cintoríne vo Valaskej
2. Príprava na stavanie mája a jeho postavenie v predvečer 1. mája
3. Prednáška lekára
4. Milujem Valaskú, Moja Valaská – doplniť na internet zo života matičiarov
5. Spevokol Lipka na akcii Prehliadke zborového spevu v Banskej Bystrici

MÁJ

1. Zber liečivých rastlín
2. Vstup Slovenska do EU

JÚN

- 1/ 140. výročie narodenia Jána Chalupku – beseda s členmi súboru Valaštan
2. Jánske ohne
3. MDD – výstava prác detí zo ZŠ

JÚL

1. Koncert Spevokolu Lipka v kostole k výročiu príchodu sv. Cyrila a Metoda
2. Meniny Anny a matičiarov na Lipovej
3. Účasť na otváraní kúpeľného leta v Brusne alebo na Sliací

AUGUST

1. Oslavy SNP

SEPTEMBER

1. Deň Ústavy SR – spomienkové oslavy na Nám. 1. mája
2. Valaštianska kultúrna jeseň
3. Tematický zájazd žiakov do Bratislavy a na Bradlo
4. Tematický zájazd matičiarov
5. Olympiáda žiakov ZŠ zo slovenského jazyka

OKTÓBER

1. Šalianský Matko
2. Výstava plodov zeme
3. Stretnutie generácií s poéziou

NOVEMBER

1. Pripravujeme adventný veniec
2. Stolovanie u starej mamy na Štedrý večer
3. Kvíz o Valaskej a regióne

DECEMBER

1. Živý Betlehem
2. Vianočný koncert

V minulom čísle Valaštianskeho hlásnika bola pre nedostatok priestoru uverejnená len druhá časť môjho príspevku. Koho príbeh Kanadský sen ... zaujal, môže si teraz prečítať aj prvú časť.

AMERIKÁNI-ROZLÚČKA

Okolo roku 1925 sa z dôvodu hospodárskej krízy zhoršovala situácia aj v našej obci. Okolité fabriky obmedzovali výrobu, prepúšťali robotníkov, nastala nezamestnanosť. Tí, ktorí aktívne bojovali za práva robotníkov boli prenasledovaní a hrozilo im väzenie. Mnohí preto odchádzali za prácou do cudziny- Kanady, USA, Argentíny, Francúzska.

Takto odišli aj dvaja chlapi- švagrovia - Štefan Kováčik a Emil Filadelfi z Valaskej. Keď si v Amerike ťažkou prácou zarobili doláre, poslali ich svojim manželkám na „šifkarty“, aby prišli aj s deťmi za nimi.

V roku 1926 sa pripravovali dve mladé ženy na odchod do ďalekého cudzieho sveta, nevediac, čo ich tam čaká. Mária Kováčiková, rod. Filadelfiová, mala štvorročného syna Štefana a asi rok mladšiu dcéru Kláru. Jej švagriná Paulína Filadelfiová, rod. Fodorová sa chystala na odchod s dvoma malými synmi, päťročným Alkom a mladším Milošom.

Pri rozlúčke sa stretla celá rodina a zavolali aj fotografa, aby im urobil na pamiatku spoločnú fotografiu. Pani Mária Sedliaková, neter súrodencov Márie a Emila Filadelfiovcov si ju opatrne zarámovala ako vzácnny poklad, aj keď v tom čase, keď vznikla, ešte nebola na svete. Jej spomienky na tieto rodiny sa stali predmetom môjho záujmu o „Amerikánov“.

Manželka Kováčikovci sa usadili v New Yorku, Jozef ťažko pracoval v bani. Spoločného života s rodinou si užil v Amerike krátko, asi dva roky. Zahynul pri banskom nešťastí, tak sa vdova musela sama pretkať životom v cudzom svete.

Emil Filadelfi si našiel prácu v Kanade. Pracoval v kameňolome pre stabvebnú firmu, ktorú vlastnili Slováci. Tu v Montreale mu manželka Paulína porodila tretieho syna, ktorému dali meno Jozef, po starých otcoch z Valaskej. Paulína v detstve vyrastala na Studničke so svojimi štyrmi sestrami. Dve boli ešte slobodné, a staršiu z nich, Jožku, pozvala k sebe do Kanady.

Rodinné putá medzi sestrami boli silné už z domova. Ako Emil, tak neskôr aj jeho synovia pracovali v stavebnej firme podnikateľa Štefana Suru, za ktorého sa vydala Jožka Fodorová. (O manželoch Surových je napísaná samostatná časť). Emilov najstarší syn Alko, ako vojak spojeneckých armád, sa dostal počas 2.sv. vojny až do Plzne. Túžil navštíviť

svoje rodisko, čo sa mu však nepodarilo. Otcovi Emilovi sa splnil sen a po vojne v roku 1946 navštívil svojich príbuzných vo Valaskej. Cestou naspäť do Kanady sa zoznámil v lietadle s mladou dievčinou z Polomky. Pre vojnu nemohla odísť skôr za svojimi rodičmi do Montrealu. Vtedy Emil ešte nevedel, že ona bude jeho nevesta, manželka najstaršieho syna. Bola šikovná krajčírka, šila a vyšívala kroje pre kanadských Slovákov. Žili v spoločnom dome, kde mala nevesta aj krajčírsku dielňu. Prostredný syn Miloš sa oženil tiež s dievčaťom pôvodom z Polomky. Roky išli, rodiny sa rozrastali, staré generácie vymierali, deti sa rodili.

Silno na mňa zapôsobili dojmavé slová pani Jozefíny Surovej, ktoré písala svojej sestre Ilonke po mnohých rokoch prežitých v cudzine, keď jej umrel 77 - ročný synovec Alko Filadelfi. Keď bol ťažko chorý, často svojej tete telefonoval, len aby počul jej hlas. Keď sa mu priťažilo, prosil svoje dcéry, aby k nemu priviezli tetu Jožku. V tom čase mala 86 rokov a bývala ďaleko od nich. Predsa pricestovala k synovcovi a ako sa s ním rozlúčila, do hodiny umrel.

Zo spomienok tety Jožky Surovej na synovca:

13. mája 1998 sme ho pochovali. Alko bol aj pri vojsku, ani neviem ako dlho, len raz prišli vojaci so zástavami a zapáli mu dva „metále“ (medaily). Je mi toho Alka tak ľúto, bol to taký dobrák, robil toľké roky pre môjho muža. A môj Štefan /Sura/ ho mal tiež rád. On ani jeden deň robotu nevyneškal.

Tak si veru spomínam, keď sa narodil. Aj naša mama bola v Filadelfiach. Keď prišla domov, oznámila, že Paľka už má malé dieťaťko, chlapčeka. Ja som mala vtedy deväť rokov a opýtala som sa, že ako? Mama povedala: „Či si nevidela gólu?“ (bociana). Že to ona doniesla a ja som celkom iste videla letieť veľkého vtáka, len nebolo vidno, že by bol niesol dačo v zobáku. Nuž a veru som sa s tým chlapcom aj „nakutlila“ (naťahovala). Veď zo školy som sa vždy u sestry Paľky ohlásila. Kolko razy mi ho na chrbát uviazala (do odedzi- plachticky). Na dedine sme sa hrali, hádzali také kamienky a potom aj s ním na chrbte som skákala. Tak to pamätám, akoby sa to stalo len včera.

Tak žili a umierali kanadskí Slováci, valaštianski rodáci, so spomienkami na svoj rodný kraj.

Mária Luptáková

Čo pripravuje MOMS Piesok v roku 2011

Prvé tohoročné stretnutie výboru MOMS hodnotilo svoju činnosť uplynulého roku a zároveň pripravilo plán práce na r. 2011.

Prioritnou úlohou činnosti sú spomienky venované tvorbám a životopisom slovenských spisovateľov, ktoré sa vhodne dopĺňajú do jednotlivých plánovaných akcií a tvoria hlavný bod ich programu. V tomto roku si spomenieme na Ľ. Ondrejova, P. Jilemnického, J. Chalupku a K. Kuzmányho.

V snahe udržať akcie, ktoré patria do tradičných zvyklostí nášho regiónu, ale aj zvyklostiam našej obce a zároveň sú milé a zábavné takmer každej vekovej kategórii, zostali v pláne práce aj tento rok. K nim patria:

Fašiangové páračky na dedine – dňa 05. 02. 2011 s menším množstvom peria si pripomenieme prácu našich starých mám. S bohatou nádielkou humoru privítame i naše vynaliezavé členky v maskách. Nebudú chýbať tradičné fašiangové pampúšiky.

Výročná členská schôdza – pripraví výbor MOMS dňa 04. 03. 2011

Vynášanie Moreny – tradícia, ktorá pochádza z tých najstarších období našich predkov a pre našich členov prináša nielen zábavu pri potoku Bystrianka, ale aj radosť z prichádzajúcej jari, pripravíme dňa 09. 04. 2011.

Deň matiek – tomuto sviatku vzdáva hold i samotná príroda. Svojou zeleňou a kvetstvom korunuje symbol lásky, ktorá nemá hraníc. Slávnostné popoludnie pripravíme dňa 06. 05. 2011.

Jánska vatra – zažiarí 25. 06. 2011 v areáli „pod skalou“. Pri svetle ohňa ožijú zvyky a povesti Svätajánskej noci. O dobrú náladu za sprievodu harmoniky bude postarané.

Za poznaním histórie - v septembri plánujeme poznávací zájazd na Spišský hrad a do Levoče.

Úcta starším – slávnostné posedenie venované nielen členom MOMS, ale i všetkým starším spoluobčanom pripravíme na Piesku 21. 10. 2011.

Návšteva spoločenských podujatí – individuálna účasť na Kultúrnej jeseni vo Valaskej a tiež v Brezne, respektíve v Banskej Bystrici v spolupráci s OOMS Brezno.

Príchod Mikuláša – rozžiaria sa sviečky stromčeka a očka našich maličkých z pripravených darčiekov dňa 06. 12. 2011.

Tešíme sa na vás a na vašu hojnú účasť na každej pripravovanej akcii.

MOMS Piesok, V. B.

Pri rozlúčke sa stretli príbuzní z rodiny Fodorovej a Filadelfiovej. Mária Kováčiková rod. Filadelfiová (sedí prvá zľava), Paulína Filadelfiová rod. Fodorová, (stojí druhá zľava). Vedľa nej stojí Jožka Fodorová.

ZAČIATKY HASIČSTVA VO VALASKEJ

Stratou starej obecnej kroniky sa dostali do zabudnutia mnohé udalosti, ktoré sa odohrali v období okolo roku 1900, až do 2. sv. vojny. Pán učiteľ Anton Kúdelka vo funkcii obecného kronikára sa snažil biele miesta našej histórie doplniť jednak na základe štúdia rôznych historických dokumentov, odbornej literatúry a tiež podľa výpovedí pamätníkov. Vo vyššom veku odovzdal kópiu záznamov o hasičstve vo Valaskej osobe zodpovednej a oddanej tejto profesii – páňovi Petrovi Turňovi.

Hasičstvo vo Valaskej bolo organizované už pred rokom 1900. Podarilo sa nám vypátrať, za pomoci potomkov zemianskeho rodu Valentínyovcov, staré fotografie prvého veliteľa hasičov. Pri príležitosti 85. výročia založenia Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej vyberáme zo zápisov pána učiteľa Antona Kúdelku o začiatkoch hasičstva nasledovne:

Valaštania poučení minulostou, ktorá menila tvárnosť obce (z dôvodu požiarov), iste boli medzi prvými, ktorí poslúchli ministerské nariadenie číslo 53 z roku 1888, ktoré sa stalo právnym podkladom pre vznik požiarnej polície na Slovensku.

Prvé hasičstvo vo Valaskej bolo povinné. Vtedajší richtár, „zemän“ František Valentíny predniesol povinnosť organizovať hasičstvo na svojho brata Jozefa Valentínyho, ktorý bol i veliteľom hasičského zboru. Prví hasiči sa „grupovali“ z radov robotníkov, ktorí pracovali v Podbrezovej, v Hronci a na Piesku, kde niektorí boli členmi hasičov v závode. Takýmto bol Karol Gráner, ktorý bol cvičiteľ vo Valaskej. Ako trubači sa spomínali Jozef Fodor a Ján Šuhajda, hasiči Móric Urban, Pavel Kúdelka, Jakub Švantner, Ján Slivka, Peter Molčan. Povinní pomáhať boli všetci muži od 20 do 40 rokov. Hasiči z radov robotníkov mali aj uniformy. Plátene nohavice s červeným lampasom, blúzy, plátene opasky a

čierne prilby s červeným kohútom. Veliteľ mal zlatú prilbu so zlatým kohútom. Každý hasič mal sekerku. Gazdovia zväčša chodievali na cvičenie vo svojom sedliackom odevu. Cvičievali vždy v nedelu pred kanceláriou na malom priestranstve (existuje aj fotografia cvičiacich hasičov z roku 1907). Pripravenosť hasičov preverili požiari v rokoch 1903 a 1910. Najstaršia drevená hasična stála pred rokom 1900 na Horných záhradách, kde ju často zatápali vody Hrona. Novú drevenú hasičnu za Kaplnkou sv. Jána Krstiteľa postavili v roku 1900. Neskôr, z kapacitných dôvodov presťahovali časť hasičského materiálu do spodných priestorov „Potravného družstva“. Prvý veliteľ valašianskych hasičov zeman Jozef Valentíny umrel v roku 1909 ako 64-ročný. Kto sa stal veliteľom po jeho smrti nevedno. Starí ľudia spomínali, že v tom čase nebol veliteľ znalý povelov. Na prehliadke v Brezne namiesto rozkazu čelom vzad vraj zaznel povel: „Hasiči a fajermani! Obráťte zadky tam, kde máte predky!“, alebo: „Obráťte sa predkom ku mne, rťou do apatieky!“ Ani to, že si hneď na druhý deň zvolili Valaštania nového veliteľa, im nepomohlo pred posmechom. Dedinčania na to spomínajú, hoci odvtedy prešlo viac ako sto rokov.

Potom prišla prvá svetová vojna. Väčšina mužov odišla na front. Po skončení vojny vyšlo ministerské nariadenie, podľa ktorého miestny dozor nad požiarou políciou mal vykonávať starosta obce, alebo požiarny referent. Tak sa v roku 1923 začali robiť prípravy na obnovenie povinného hasičského zboru. Do tejto doby hasičské prostriedky opatrovali Rudolf Kováčik a Jozef Kováčik, ktorí z času na čas dali zvoliť povinných občanov na precvičenie s hasičským náradím. Obidvaja boli členmi hasičského zboru už pred 1. sv. vojnou.

V roku 1924 vyšlo nariadenie okresného úradu v Brezne o povinnom zakladaní hasičských

Na fotografii v plnej paráde vidíme prvého veliteľa valašianskych hasičov, zemana Jozefa Valentínyho, v zlatej prilbe so zlatým kohútom.

zborov v obciach. Úloha organizovať hasičský zbor bola zverená Jozefovi Revayovi. Dňa 6. júna 1924 bol vo Valaskej založený (lepšie povedané obnovený) povinný hasičský zbor s počtom 40 členov, ktorému velil Jozef Revay. Keď sa vojaci vrátili domov po skončení prvej svetovej vojny, boli už ostrieľaní, znali povelov, organizovania, a takým bol aj mladý veliteľ Jozef Revay, ktorý štyri roky bojoval na talianskom fronte.

K založeniu Dobrovoľného hasičského zboru vo Valaskej došlo 7. februára 1926.

Vo funkcii veliteľa aj v dobrovoľnom zbere pokračoval Jozef Revay.

Mária Luptáková,
Peter Turňa

VALAŠTANIA ŽIJÚ V POMÝLENOM SÍDLISKU!

Výstavba sídliska vo Valaskej bola už od začiatku nie veľmi domyslená. Samotná poloha sídliska je v dosť nevhodnom pásme vzhľadom k nízkemu tlaku a tak sa sídlisko nazývalo „Čiernou Ostravou“. Hoci v začiatku výstavby sídliska od roku 1950 bolo dosť hromženia od strany starovalaštanov, veď im vzali úrodnú pôdu, potom sa s tým nejako zmierili. Vtedajšie vedenie MNV – tajomník Jozef Sucháň, predseda Karol Zelenčík a podpredseda Ernest Schwarz zápasili s rôznymi problémami. Hlavne z toho, že sídlisko vo Valaskej je vraj omylom...!? Ľudia na nich nadávali, domáhali sa zlepšenia, hoci právom, oni zase na vyššie orgány. A tak sa už dlhšiu dobu krútil tento kolotoč a túto hladinu ešte rozvírilo to, keď územný plán výstavby ONV a v závere i rada SKNV v Banskej Bystrici zamietla. Prečo? Až teraz prišli na to, že vo Valaskej je omylom...?! Preverovanie plánov investičnej výstavby, najmä sídlisko, bolo vždy v hlavnej pozornosti v práci MNV. Problémy sa riešili na príslušných politických aj štátnych orgánoch. Presadzovali sa otázky výstavby cesty na Hronskej ulici, výstavba obchodných jednotiek, definitívne výstavby 28 triednej ZDŠ a ukončenia výstavby spoločného domu. Mal byť dokončený koncom roku 1968. Staval sa od roku 1951 celých 17 rokov. Trikrát mal byť otvorený. Sídlisko vo Valaskej sa nenapojilo na štátnu cestu Podbrezová-Hronec (za Čiernym Hronom). Všetko zabezpečoval Krajský investičný útvar v Banskej Bystrici a iné okresné a krajské orgány. Z uvedeného vyplývalo, že o dostavbu sídliska sa z príslušných orgánov nejavila dostatočná pozornosť, i keď miestne orgány ukončenie výstavby požadovali a urgovali!!! V priebehu volebného obdobia ukončili skupinovú vodovod Bystrá-Brezno, ktorý zásobuje vodou všetky časti obce Valaská. Z hlavných úloh prijatých ustanovujúcim plenárnym zasadnutím MNV sa zaviedlo osvetlenie na Čiernom Hrone, ukončila sa kanalizácia v osa-

Názor občana

de Piesok, rozšířila sa vodovodná sieť v sídlisku Valaská za jaslami a prístavba požiarnej zbrojnice. Problémom č. 1 bola i tu doprava. Cesta zo sídliska Valaská na železničnú stanicu Valaská bola nevyhovujúca. Situáciu viac sťažila preložka štátnej cesty č. 6 Podbrezová-Brezno, ktorá práve krížovala cestu k sídlisku a k železničnej stanici a ak sa neurobili opatrenia, mohli narobiť veľa zla.

Po kultúrnej stránke bolo sídlisko tiež veľa dlžné obyvateľom. Nebolo tu kino, divadlo, atď. ... Čím ďalej tým viac to všetko sťažovalo ešte „slimačie“ tempo výstavby spoločenského domu, ktorý by viac vyriešil. Zatiaľ miestna reštaurácia TEXAS bola v úbohom stave a vôbec nevyhovovala požiadavke sídliska. Výčap, ktorý bol oddelený od reštaurácie a jedálne bol nehygienický a nemal vôbec WC. Ako to každé ráno vyzeralo vedeli najlepšie občania bývajúci v okolí výčapu. Už pri týchto všetkých vážnych nedostatkoch vo Valaskej bolo treba poukázať na slabú aktivitu občianstva pri riešení miestnej výstavby v akcii zveľaďovania ako v investičných aj neinvestičných úlohách!!! Ak sa stal omyl v minulosti pri výstavbe sídliska vo Valaskej, bolo treba na vec hľadieť tak, že tu už bývali ľudia a chceli žiť, ešte aj teraz chcú žiť slušným spôsobom ako dnešná spoločnosť zaručuje a dovoľuje a na tieto omyly nebudú predsa doplácať. A toto je nielen najväčšie pranie OčÚ vo Valaskej v čele s ambicióznym starostom Ing. Jurajom Uhrinom ako i všetkých občanov Valaskej. Viete, že: v roku 1614 – bola veža nášho kostola ozdobená grafitom, 1690 – všetci Valaštania prešli na katolícku vieru, 1910 – požiar v ulici, 1923 – založený Dobrovoľný hasičský zbor vo Valaskej.

Dovetok: Valaštania srdečne ďakujú starostovi Ing. Emilovi Grönemu, ktorý v r. 2002-2010 „šéfoval“ Valaštanom, že oživil Valaskú. Starosta Uhrin „Bonne chance“

Spracoval Milan Skladaný

Ako to celé začalo, kým sme sa dostali do hlavných správ na Markíze?

a stáli ste pred otázkou, odložiť akciu, či ísť do toho.

Áno, po dlhej porade, sme sa rozhodli, že to nevzdáme. Zväžali sme sneh, všetko čo sa len dalo využiť z celej Valaskej, aj z Brezna zo štadióna.

Postupne na námestí vyrástla obrovská kopa snehu a 9 m veža, na ktoré sa okoloídúci pozerali s nevôľou i obavami, čo sa bude diať? Predsa len ľudia sme takí, všetko nové a neznáme v nás vzbudzuje rešpekt pred zodpovednosťou i strach o bezpečnosť. (Len z pohľadu na tú vysokú konštrukciu naskakovala husia koža).

Od-
váž-

nou myšlienkou usporiadať v našej obci Big Air, súťaž určenú pre lyžiarov (free-skierov) i snowboardistov sa roky zaoberal Vladimír Halík, 18 ročný chalan žijúci v našej obci odvtedy, ako zažil na vlastnej koži atmosféru Big Air v meste Kremnica.

Čo je to vlastne Big Air?

Je to športová disciplína, skáče sa na lyžiach alebo snowboardoch. Skok pozostáva z nájazdu, my sme mali konštrukciu vysokú 9 m, aby samotný skok dosiahol výšku 2 m ponad stôl (Table) alebo plošinu, ktorý mal rozmer 7 m a dopad.

Čo sa hodnotí, čo si všímajú porotcovia?

Všetko, nájazd, prevedenie triku, jeho náročnosť a čistý dopad.

Väčšina ľudí si pod slovom trik predstaví kúzelníka, ktorý urobí čary-máry a sme ohúrení. Kúzelníci svoje triky neprezrádzajú, aby nestratili svoju tajomnosť a okamih prekvapenia. Na námestí sme boli tiež ohúrení tým, čo chlapi predvádzali, priblíž čitateľom tie skokanské triky. V čom spočíva ich náročnosť?

Z tých jednoduchších to boli **backflipy**, čo je salto dozadu a **frontflipy**, salto dopredu, **otočky** 180, 360, 540 stupňov až po **rodeá** 540, čo znamená otočka cez hlavu + stupne. Tým najlepším sa darilo ustávať **cork** 360, **cork** 540, 720, čo je otočka v ležiacej polohe. Vytážili maximum zo samotného skoku, aj zo svojej technickej zdatnosti. Obťažnosť sa začala zvyšovať až večerom, keď sa ochladilo, jazdci už nestrácali rýchlosť kvôli vysokej teplote.

Počasie naozaj zradilo, pri plánovaní termínu uskutočnenia určite nikto nepomyslel na to, že by v polovici januára mohlo byť tak veľmi teplo. Predpovede hlásali 8 až 10°C nad nulou. Sneh sa rýchlo topil

Tí odvážnejší berú novoty ako výzvy a tebe to vyšlo. Si študent a tak si hľadal „spojencov“. Do organizácie si sa pustil s obdivuhodným odhodlaním. Čo všetko si musel vybaviť a čo bolo najtvrdším orieškom?

Tým najväčším problémom bol materiál a všetky technické záležitosti. S tým nám veľmi pomohli OZ Pekný deň a OZ King's dogs club. Ja som sa zamerlal na získavanie sponzorov, reklamu, mediálnu reklamu.

Ako to bolo s bezpečnosťou?

Konštrukciu postavila firma Warner plus s.r.o. Marek Makuša, ktorá sa špecializuje na stavbu lešení, samozrejme má všetky potrebné osvedčenia a doklady. Pretekári museli mať povinnú prilbu a diváci nemali prístup za zábrany. Počas celého dňa bol na mieste prítomný záchranár Michal Petro, pripravený zasiahnuť. Našťastie to nebolo potrebné.

Napriek nepriazni počasia postupne všetky časti veľkej skladačky s názvom Big Air v obci Valaská do seba zapadli a v sobotu 15. januára 2011 sa na našom námestí konala veľkolepá šou, športové podujatie svojim charakterom jedinečné nielen vo Valaskej ale na celom Slovensku. Do súťaže sa prihlásilo 35 účastníkov od 15 do 25 rokov z Liptovského Mikuláša, Martina, Žiliny, Kremnice, Banskej Bys-

piť lístky a tým venovať svoj finančný príspevok Martinovi Babčanovi, športovcovi-futbalistovi, ktorý už vo veku 15-tich rokov dostal od života krutý faul v podobe zákernej choroby. Vďaka vám sa konečná suma vyšplhala na krásnych **813,- €**. Naše podakovanie patrí dievčatám, ktoré sa ochotne podujali predávať tombolové lístky: Andrea Cellárová, Lucia Filipková, Ina Gombaszögiová, Klaudia Kvaková, Ivana Michalíková, Slávka Plevová, Martina Šneková a Karolína Sabljic.

Vyvrcholením tohto neopakovateľného dňa bola ohňová šou v podaní Žofky Vilhanovej.

Naša obec bohato žije kultúrou i športom, tento krát do diania zasiahla skupinka tínedžerov fascinujúcim spôsobom.

Poznanie, že vo Valaskej žijú mladí ľudia, ktorí sa chcú podieľať na živote v nej, je nepochybne skvelé. Prajem im, aby ich to nadšenie a chuť neopustili a opäť nás niečím novým príjemne prekvapili.

Organizátori:

Obec Valaská, OZ Pekný deň, OZ Kings Dog's Klub, Vladimír Halík s kamarátmi

Sponzori:

Marek Poliak, Perla Gastro, Autoservis Krbyla, Warner plus, Píla Dolná Lehota – Peter Šnek, SKI-BIKE SPORT SERVIS, ISU šport, Blackcomb.sk, Garage Sport, SBSHOP.SK, Boardlife, freeskiER.sk, tasty.sk., M.3.R

Všetkým, ktorí sa podieľali na tom, aby sa Big Air vo Valaskej uskutočnil,

materiálne, finančne alebo chytili do ruky lopatu, patrí v mene organizátorov veľké podakovanie.

Monika Senčková

Foto: Barbora Strmeňová, Tomáš Náther

trice i blízkeho okolia. Doobeda prebiehal tréning, kvalifikácia začala o 13,00 hod. Živé vystúpenie počas pretekov zabezpečili kapely Lopata Makay a Vlastný prejav, námestie sa „otriasalo“ v rytme hip hopu, hardcore a reggae. Podujatie fantasticky odmoderoval Jakub Balúch. Atmosféra na námestí bola úžasná aj vďaka neuveriteľnému množstvu športovo nalaďených divákov. A kto si nenechal ujsť večerné finále a vyhlásenie výsledkov vie, že naši valaštianski chlapci boli ocenení v špeciálnych kategóriách, Jarko Jirmer získal pohár za najmenšieho jazdca a Maťo Babčan za najlepší pád.

Náladu vygradovala **tombola** o hodnotné ceny, ktoré sponzorsky venoval Marek Poliak. Neváhali ste si zakú-

Tipy ako uspieť na pracovnom pohovore

Je to obrovský problém, s ktorým bojuje celé Slovensko a kvôli dôsledkom finančnej krízy aj mnoho iných krajín, ktoré tento pojem doteraz nepoznali. Samozrejme, dotýka sa aj obyvateľov našej obce, kde sme k 30. novembru 2010 mali 326 nezamestnaných, z toho 176 žien, čo je 19,67 % nezamestnanosť. I keď toto číslo znie pre mnohých priam katastrofálne, v porovnaní s obcami na okolí patrí ešte stále do kategórie tých lepších.

Tieto čísla sú spôsobené hlavne nedostatkom seriózných pracovných ponúk a veľkou „konkurenciou“ pri výberových konaniach na pracovné miesta. Ako však uspieť na pohovore? To je priam tajomstvom pre mnohých ľudí, preto vám prinášame niekoľko rád a tipov.

Základom je napísať si správny životopis a ten doručiť zamestnávateľovi buď e-mailom, osobne alebo poštou. Samozrejme, osobný kontakt je vždy najlepší, ale riskujete, že sa s tou „podstatnou“ osobou, ktorá rozhoduje o výbere pracovníkov, ani nestretnete. Ak vás potenciálny zamestnávateľ po doručení životopisu kontaktuje a pozve na pracovný pohovor, tak gratulujeme, zaujali ste ho a splňate základné kritériá ktoré stanovil. Momentálnym trendom je, že pri výberových konaniach sú prítomní aj konatelia spoločnosti, nie len personálni pracovníci a improvizáciu odhalia skoro, preto je nevyhnutné sa na pohovor dobre pripraviť, napríklad:

- zistiť si základné informácie o zamestnávateľovi, v akej oblasti pôsobí – tieto informácie sú dostupné na internete, na webovej stránke zamestnávateľa...
- údaje, ktoré ste uviedli v životopise, aj podložiť – napr. rôznymi referenciami od predošlých zamestnávateľov, prípadne osvedčeniami z kurzov
- vopred si pripravte odpovede na často kladené otázky (napríklad: prečo sa zaujímate o pracovnú pozíciu v našej spoločnosti?, prečo odchádzate zo súčasného zamestnania?, vymenujte vaše silné stránky, pracujete radšej v kolektíve?, viete pracovať pod tlakom?....)
- osobný vzhľad – dámy by mali dbať na to, aby neprišli oblečené príliš vyzývavo alebo extravagantne, absolútne nevhodné sú rifle, majte na pamäti, že prvý dojem je veľmi podstatný
- snažte sa udržať v psychickej pohode, aj keď pohovory sú veľmi náročné, hlavne keď ste stratili prácu a musíte si nájsť novú, berte ich len ako bežný rozhovor, ktorý môže ale nemusí skončiť pracovnou ponukou
- niekedy prebiehajú výberové konania vo viacerých kolách, prípadne je množstvo záujemcov o miesto veľké, takže ak sa pohovor neskončí tým, že vás prijmu do zamestnania, nezúfajte.

Samozrejme, počas pohovoru sa môžete dopustiť aj chýb, ktorých je nutné sa vyvarovať. Môžu to byť napríklad:

- ohováranie predchádzajúceho zamestnávateľa – ak ste prišli o prácu

Čínske príslovia o peniazoch

Za peniaze môžete kúpiť dom, ale nie domov.

Za peniaze môžete kúpiť hodiny, ale nie čas.

Za peniaze môžete kúpiť posteľ, ale nie spánok.

Za peniaze môžete kúpiť knihu, ale nie vedomosti.

Za peniaze môžete navštíviť doktora, ale nedostanete zdravie.

Za peniaze môžete kúpiť dobré postavenie, ale nie rešpekt.

Za peniaze môžete kúpiť krv, ale nie život.

Za peniaze môžete kúpiť sex, ale nie lásku.

**Predám propán- butánové 10 kg fľaše. Prosíme volať večer.
Kontakt: 0915 836 529**

neprávom, stručne to vysvetlite personalistovi a viac sa k tomu nevracajte

- ste príliš vážny – pre zamestnávateľov sú dobré vzťahy na pracovisku dôležité, preto skôr zamestnajú ľudí, ktorí sa javia ako milí, srdeční, s priateľským vystupovaním. Nezapúšťajte na úsmev!

- Pozorne počúvajte a pýtajte sa – je to rozhovor dvoch rovnocenných osôb, nesnažte sa za každú cenu „prekričať“

- Zveličovanie svojich schopností a zručností

- Nepripravenosť – svoj životopis by ste mali vedieť naspamäť

- Nevýrazný prejav – tzv. splynutie s davom

JŠ

„PES JE JEDINÝM STVORENÍM, KTORÉ ŤA MILUJE VIAC NEŽ TY SÁM“

JOSH BILLING

Začiatkom novembra, keď sa už školský rok dostal do zabehnutých koľají, začal chodiť do nášho zariadenia canisterapeutický tím. Andy, Arleta, Nadine spolu so svojimi majiteľmi a niekoľký-

choterapeutická metóda v situáciách, kde iné metódy nemožno použiť alebo nie sú účinné. Kládne dôraz na riešenie psychologických, citových a sociálno-integračných problémov. Využívame to hlavne pri nadväzovaní kontaktu s ťažko komunikujúcimi deťmi a pri práci, citovo deprimovanými, autistickými deťmi, mentálne postihnutými, zmyslovo postihnutými,

mi dobrovoľníkmi. Neviete si predstaviť ako sa deti so špeciálne výchovno – vzdelávacími potrebami tešia na ich štvornohých kamarátov- psíkov. Po skončení práce sa pýtajú kedy znova prídeme? Vyprevádzajú nás až pred budovu školy. Je to pre nich milé rozptýlenie a pre nás pedagógov jeden z možných spôsobov učenia.

Canisterapia je novou formou terapie, pri ktorej sa využíva pozitívne pôsobenie psa na zdravie, fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka. Uplatňuje sa hlavne ako pomocná psy-

v logopedickej a rehabilitačnej praxi.

Mgr. Iveta Setvákova – inštruktorka canisterapie

Parkinsonova choroba je progresívne neurodegeneratívne ochorenie. Je najčastejšou príčinou parkinsonizmu, klinického syndrómu spôsobeného postihnutím špeciálnych oblastí nervového systému, tzv. bazálnych ganglií, ktoré sa podieľajú na riadení pohybu, čo v konečnom dôsledku vedie k typickej poruche hybnosti.

Parkinsonova choroba najčastejšie začína medzi 40 a 70 rokom života s vrcholom nástupu ochorenia v šiestej dekáde. Nárast ochorenia sa zvyšuje s vekom, ktorý sa považuje za najvýznamnejší rizikový faktor.

Prvé klinické príznaky ochorenia sú často nenápadné, ako napríklad poruchy spánku, zápcha, či poruchy tráviaceho traktu. Nesymptomatická forma ochorenia môže trvať šesť až osem rokov. Viditeľné príznaky Parkinsonovej choroby sa objavujú neskôr a postupom ochorenia sa zhoršujú. K základným symptómom poukazujúcim na postihnutie Parkinsonovou chorobou patria tras, svalová stuhnutosť, pomalý pohyb a strata rovnováhy, neistota počas státia alebo pri zmene polohy.

Tras je najcharakteristickejšim a u 75% pacientov prvým viditeľným príznakom ochorenia. Najčastejšie sa pokojový tras prejaví trasom ruky na jednej strane, označovaným ako „rátanie peňazí“, ktorý

Parkinsonova choroba

sa postupne rozšíri aj do druhej polovice tela. Zriedkavo sa objavuje tras nôh a brady, tras hlavy sa vyskytuje výnimočne.

Svalová stuhnutosť znamená, že svaly postihnutej končatiny sú napnuté aj v pokoji a kladú zvýšený odpor pri akomkoľvek pohybe. Typickým prejavom je, že ruky sa počas chôdze nehýbu, ale ostávajú strnulo visieť po boku tela.

Pomalý pohyb zahŕňa nekompletnosť pohybov, problémy so začatím pohybu a podobne. Ide o najvýraznejší a pacienta najviac obmedzujúci prejav choroby. Pacient má ťažkosti pri chôdzi, resp. pri zmene polohy (napr. vstávanie zo stoličky, otáčanie sa v posteli) a často u neho dochádza i k rečovým poruchám a problémom s prehĺtaním.

Sprievodnými znakmi ochorenia sú i poruchy písma a reči, znížená mimika tváre, tzv. maskovitá tvár, t.j. neprítomný výraz bez emocionálnych prejavov a žmurkania, strata čuchu spojená so stratou chuti do jedla a úbytkom hmotnosti, atď. V neskorších štádiách ochorenia dochádza k poruchám nálad a k iným psychickým poruchám.

Diagnóza Parkinsonovej choroby je založená predovšetkým na podrobných údajoch o charaktere a priebehu ťažkostí pacienta a dôkladného klinického vyšetrenia. Žiaden samostatný klinický príznak nie je natoľko jasne zreteľný a konštantný, aby sa na základe jeho prítomnosti dala stanoviť diagnóza Parkinsonovej choroby.

V liečbe Parkinsonovej choroby zatiaľ neexistuje nijaký liečebný postup, ktorým by bolo možné ochorenie vyliečiť alebo natrvalo zastaviť, ale jednotlivé príznaky ochorenia sa dajú efektívne a dlhodobo potláčať. Hlavným spôsobom liečby je farmakologická liečba, v menšej miere sa využíva možnosť chirurgického zákroku.

Popri medikamentóznej liečbe je dôležitá aj pravidelná telesná aktivita a cieľené cvičenie. Pomáha udržať a zlepšiť pohyblivosť všetkých kĺbov, znovunadobudnúť rozsah pohybu v stuhnutých svaloch, zlepšiť krvný obeh a stimulovať chuť do jedla. Navyše posilňuje schopnosť zachovania rovnováhy v postoji a pri chôdzi, čím pacient prechádza pádom a následným zraneniam.

MUDr. Ľubomíra Dolinská

Filatelistické okienko č. 6

Známka č.19 – Prezident Slovenskej republiky (výplatná)

Dátum vydania : 03.11.1993
Nominálna hodnota : 3 (Sk)

Michal Kováč sa narodil 5.8.1930 v Ľubiši, okres Humenné, študoval na Obchodnej akadémii, na Vysokéj škole ekonomickej v Bratislave, kde rok pôsobil ako asistent. V roku 1956 začal pracovať v Oblastnom ústave Štátnej banky československej v Bratislave. V oblasti bankovníctva pôsobil až do roku 1989. V rokoch 1965-1966 prednášal v bankovej škole na Kube. V rokoch 1967-1969 bol námestníkom Živnostenskej banky v Londýne. V roku 1969 ho odvolali (v roku 1970 vylúčili z KSČ). Potom pracoval ako bankový úradník v Štátnej banke československej v pobočke Bratislava-mesto. Po revolúcii v roku 1989 sa stal

ministrom financií Slovenskej republiky. Vo voľbách v roku 1992 bol zvolený za poslanca Snemovne ľudu Federálneho zhromaždenia (za hnutie Verejnosť proti násiliu) a následne za predsedu Federálneho zhromaždenia ČSFR. Dňa 16.2.1993 Národná rada SR tajným hlasovaním zvolila Michala Kováča za prezidenta SR.

Známka č.20 – Gabčíkovo

Dátum vydania : 12.11.1993
Nominálna hodnota : 10 (Sk)

Na známke je zobrazené vodné dielo Gabčíkovo, nad vodnou hladinou sa vznáša kršiak rybár s korisťou, v pozadí sa črtá dúha.

Známka je doplnená kupónom modrej farby, na ktorom je mapka vodnej cesty Rýn - Mohan - Dunaj (R-M-D). Prvé projektové štúdie viacúčelového využitia slovenského úseku Dunaja vypracoval v roku 1951 Vodoprojekt Bratislava ako súčasť vodnej magistrály Rýn-Mohan-Dunaj (ochrana proti povodňiam a využitie vodnej energie). V roku 1952 bolo prv

rokovanie vládnych delegácií Československa a Maďarska o využití spoločného úseku Dunaja. Zmluva medzi ČSSR a MLR o výstavbe a prevádzke sústavy vodných diel Gabčíkovo - Nagymaros bola podpísaná 16.7.1977. Parlament Maďarskej republiky rozhodol 31.10.1989 o zastavení výstavby stupňa Nagymaros. Vláda ČSFR naopak schválila realizáciu dočasného riešenia - stavebné práce na variante C, t.j. vybudovanie objektov výlučne na území ČSFR, a tým uvedenie do prevádzky vodného diela Gabčíkovo. Prehradenie Dunaja pri Čunove sa začalo 24.10.1992 a ukončením odvážacieho kanála sa prietok vody v Dunaji rozdelil do prívodného kanála k hydroelektrárni Gabčíkovo a do starého dunajského koryta. Doterajšia prevádzka vodného diela Gabčíkovo variantu C dokazuje, že negatívne vplyvy, uvádzané vo vyhláseniach Maďarskej republiky, sa neprejavili.

Známka č.21 – Červený kríž

Dátum vydania : 15.11.1993
Nominálna hodnota : 3 (Sk)

Obrazová časť známky tvorí symbolická kresba kvapky krvi s detskou tváričkou, dopĺňa ju znak

Červeného kríža. Slovenský Červený kríž (SČK) vznikol v roku 1993 ako samostatná organizácia v Slovenskej republike.

Túto skutočnosť si slávnostne pripomenul Slovenský Červený kríž, denník Smena, Slovenský rozhlas a Slovenská televízia celoštátnou akciou, ktorou sa malo zvýšiť množstvo darovanej krvi v dňoch od 15.11.1993 do 15.12.1993. Ministerstvo dopravy, spojov a verejných prác SR vydalo k prvému dňu akcie (15.11.1993) príležitostnú známku s príplatkom 1 Sk v prospech Slovenského Červeného kríža. Počas akcie darovalo krv 45 114 darcov. Na počesť akcie i darcov krvi sa uskutočnil benefičný koncert v bratislavskom Istropolise za účasti E.Kováčovej, čestnej prezidentky SČK, I.Belohorskej, ministerky zdravotníctva SR, zástupcov konzulátov a ďalších hostí.

Ing. Marian Hadžega
zdroj: Slovenská pošta a.s.

VITAJTE, MILÉ DETIČKY

Čo všetko deťom k šťastiu treba?
Slnko a modrý kúsok neba.
Piesok a v izbe s hračkami
dva veľké bozky od mamy.

Čo všetko deťom k šťastiu stačí?
Hrozienka sladké na koláči.
Každý deň jedna hodinka
v náručí svojho ocinka.

Čo sa dnes deťom najviac ráta?
Mať ocka ako kamaráta.
Maminu dlaň a popritom
mať vždy lásky plný dom.

9. 12. 2010 – Tereza Ridzoňová
16. 12. 2010 – Petra Jenčová
21. 12. 2010 – Veronika Strmeňová
28. 12. 2010 – Laura Predajnínska
20. 01. 2011 – Dávid Mucha

Želáme vám, milí rodičia, veľa šťastia, rodinnej pohody a trpezlivosti pri výchove vášho dieťaťa.

JUBILANTI

*Človek, kým žije, silou celou
snaží sa, ako srdce veľí
a nevzdáva sa svojich cieľov
rozdáť sa svojim drahým celý.*

Naši občania, ktorí v mesiacoch január a február 2011 oslávia okrúhle životné jubileá.

Sú to:

- Pani Alžbeta Komorová, Štúrova 481
Pán Jozef Bánik, Pod Hrbom 569
Pani Mária Simanová, Nám. 1. mája 461
Pán Vladimír Rafaj, Hronská 397
Pani Emília Kúdelková, Cesta osloboditeľov 134
Pani Magdaléna Čechová, Hronská 424
Pani Melánia Biľová, TDH 442
Pani Elena Plesníková, Školská 448
Pani Mária Kováčová, TDH 458
Pani Margita Vranská, Cesta Osloboditeľov 144
Pani Margita Brveníková, Tehelná 465
Pán Jozef Knizner, TDH 457
Pán Elemír Antol, Švermova 450
Pani Mária Petrinová, Nám. 1. mája 461
Pani Soňa Rafajová, Partizánska cesta 533
Pani Anna Antolová, Švermova 450
Pani Valéria Spišiaková, Partizánska cesta 538
Pani Mária Danišová, Štúrova 482
Pani Alžbeta Csordášová, Švermova 450
Pani Anna Medvedová, TDH 453
Pán Vladimír Parobek, TDH 442
Pán Milan Kleskeň, Štúrova 480

Milí jubilanti,

*k tomu vám prajeme krásny život v dobrom zdraví,
nech sa vám na každom kroku a vo všetkom darí.*

*V súkromí, v práci i na verejnosti,
vždy prežívajte len samé radosti.*

*Nech vás teší rodina, priatelia a známi,
nech vám stále v tvári úsmev žiari*

*a ďalšie roky života plynú
v životnom optimizme, eláne a –
zostaňte večne mladí!*

ROZLÚČILI SME SA

**Ľešte pár zimných večerov,
a starac s dušou smelou,
dofajčí poslednú cigaretu,
vysloví ešte jednu múdru vetu,
a s padajúcim snehom,
poberie sa k novým brehom.**

Jozef Hučko

Isto mnohí z vás zažili čas, keď boli nešťastní, nedarilo sa im a prežívali ťažké chvíle, pričom sa zo všetkých síl snažili nájsť spôsob, ako takéto obdobie vo svojom živote zvládnuť, prežiť, preklenúť...

Pán Jozef Hučko sa narodil 28. januára 1933 v Šali, v rodine Heleny a Jozefa Hučkovcov, kde svoje detstvo prežil so štyrmi súrodencami. Po skončení meštianskej školy nastúpil do učilišťa na Piesku, a vyučil sa za strojného zámočníka. Popri štúdiu v škole sa tiež aktívne venoval futbalu, svojej veľkej záľube. Tu sa zoznámil so svojou životnou láskou Slávkou Kožovou, s ktorou uzavreli manželstvo 19. novembra 1955 a zostali bývať vo Valaskej, kde sa im neskôr narodili 3 deti, synovia Jozef, Ivan a Igor. Popri futbale a starostlivosti o rodinu mu veľa času zaberala i stavba rodinného domu.

Po skončení učňovskej školy zostal pracovať v Strojárňach Piesok až do roku 1980, kedy prestúpil do Železiarní Podbrezová a stadiaľ odišiel aj na dôchodok.

Po smrti svojej manželky mu boli oporou synovia so svojimi rodinami, s ktorými spolu prežíval chvíle smútku i radosti.

Pán Jozef Hučko svoju životnú púť ukončil 22. decembra 2010 v breznianskej nemocnici.

Soňa Medvedová

Smrť je vždy nečakaným hosťom, smutnou udalosťou v živote rodiny, ktorá prichádza niekedy náhle, v jednom okamihu, inokedy sa zákerne a pomaly prikráda v podobe choroby. Človek, žiaľ, nemôže ovplyvniť to, kedy sa narodí, a už vôbec nemôže zmeniť to, kedy umrie. Dni plynú a sú naplnené bežnými starosťami aj radostami a vždy je veľkým šokom, keď ich preruší správa o smrti blízkeho človeka, bolestne nás to zasiahne a my zostávame zvyknutí, nevieme sa s ňou vyrovnáť, alebo si aspoň vyknúť na ten pocit, že tá milovaná osoba tu viac nie je.

Pani Soňa Medvedová sa narodila Antonovi a Kataríne Pitlovičovej 20. októbra 1946 vo Valaskej, v detstve navštevovala Základnú školu v Hronci, neskôr študovala na Strednej textilnej škole v Liptovskom Hrádku a po jej skončení začala pracovať ako predavačka v obchode s textilom v Hronci.

V roku 1965 sa vydala za Imricha Medveda, s ktorým mala dve deti – dcéru Eriku a syna Petra. Neskôr pracovala ako sanitárka v Dojčenskom ústave vo Valaskej až do svojho odchodu do invalidného dôchodku.

Pokiaľ jej to zdravie dovoľovalo, svoju energiu venovala vnúčatám, rodine a starostlivosti o záhradku.

Pani Soňa Medvedová nás navždy opustila 30. decembra 2010.

Anna Fodorová

Človek sa rokmi nemení, stále je rovnaký, stále chce žiť, milovať a pracovať naplno, ale práve životná sila je tá, ktorá sa vytráca. Rozdávame ju zemi, našim milovaným, práci a čím je človek starší, tým ťažšie je ju znovu a znovu nachádzať a dopĺňať, až kým sa úplne nestrať. Našťastie sú tu naši blízki, naša rodina a priatelia, ktorí nám pomáhajú, keď pribúdajú choroby, starosti a problémy, no chuť do života a energia ubúdajú. A je to práve láska, ten najlepší zdroj energie, ktorý každý z nás potrebuje v každom čase a čím viac jej rozdáme druhým, o to viac sa nám vráti späť aj s úrokmi. Keď z nášho života zostane len spomienka, nech na nás ostatní myslia len s láskou – rovnako ako pozostalí po pani Anne Fodorovej.

Pani Anna Fodorová sa narodila 21. 5. 1936 v Polomke, rodičom Bodákovcom, kde vyrastala spolu so svojím bratom a sestrou. Tu navštevovala základnú aj strednú školu a neskôr pracovala na pile. V roku 1956 sa vydala za Ondreja Fodora a spolu sa presťahovali do Valaskej k manželovým rodičom, kde zostali bývať dva roky. Stala sa matkou troch synov. Presťahovali sa do Podbrezovej, kde zostali 26 rokov a opäť sa vrátili do

Valaskej. Pracovala 35 rokov v Železiarniach Podbrezová ako pomocná stavebná robotníčka až do svojho odchodu do dôchodku v roku 1990. Veľmi rada sa venovala vyšívaniu, domácim prácam a svojim piatim vnúčatám.

Pani Anna Fodorová zomrela v breznianskej nemocnici 22. 12. 2010.

Ján Haliak

Životy ľudí sú plné prekvapení, zvrzatov a otázok, nikdy nevieme, čo nás stretne za rohom. Málo vecí je naozaj istých a málo vecí má pre človeka ozajstnú hodnotu. Často si našu vlastnú pominuteľnosť ani nevedomujeme alebo na ňu zabúdame, a keď sa nám sama pripomenie, zostávame prekvapene stáť. Žijeme rýchlo a zabúdame na to, čo má ozajstnú a trvalú hodnotu – na lásku, rodinu a priateľstvo a venujeme čas nepodstatným veciam, ktoré sa pominú. Sú však medzi nami ľudia, ktorí vedia, čo má ozajstnú hodnotu, ľudia, ktorí si na druhých vždy nájdu čas a pekné slová, ľudia, ktorí vedia druhých potešiť a zabaviť. Niekedy si takéto živé poklady medzi nami ani nevsímame a potom zrazu, keď ich niet, ich strata veľmi bolí.

Jedným z takýchto ľudí bol aj pán Ján Haliak. Narodil sa dňa 17. 8. 1931 v Chýznom, okres Revúca, kde vyrastal spolu so štyrmi ďalšími súrodencami. Neskôr sa vyučil za sústružníka na učilišti v Piesku, tu sa zoznámil so svojou manželkou Dorotou Šulekovou, s ktorou mal dve dcéry – Darinku a Janku. Až do svojho odchodu do dôchodku pracoval ako sústružník v Strojárňach Piesok.

Pán Ján Haliak zomrel vo zvolenskej nemocnici 21. 12. 2010 po dlhodobej vážnej chorobe.

Martin Schüsser

Potrebuje priateľov, potrebujeme byť milovaní, aby sme sa mali s kým porozprávať, prípadne vyžalovať sa mu. Pociť, že ktosi vie o nás všetko a napriek tomu sme pre neho nenahraditeľní, chce v sebe nosiť asi každý. Pociť, že na jednej strane dávame a na strane druhej sa nám vracia. Je však nesmierne bolestné, keď ten, pri ktorom sme spomínaný pocit prežívali deň čo deň, zrazu opustí náš svet a my zostaneme sami. Nepripravení na bolesť, zaskočení z nečakanej blízkosti smrti.

Pán Martin Schüsser sa narodil 11. novembra 1950 v Hronci rodičom Ľudovítovi a Irene Schüsserovcom, vyrastal so svojimi dvoma súrodencami v rodnej obci. Brat Ľacík mu bol oporou, no náhle ho opustil v mladom veku. V Hronci ukončil aj základnú školu a po jej skončení nastúpil ako učeň do Odborného učilišťa v Piesku. Tam sa vyučil v profesii zvärač – strojný zámočník. Nasledovala základná vojenská služba v Prahe a po nej opäť zamestnanie v Strojárňach Piesok, kde pracoval až do roku 2004, kedy prešiel ako zamestnanec do firmy JMB – v prevádzke Piesok, kde pracoval až do apríla 2005, kedy mu choroba znemožnila naďalej vykonávať svoje povolanie. V jeho osobnom živote sa stal významným rok 1973, kedy uzavrel manželstvo s Katarínou, rodenou Milanovou. V manželstve sa im narodili dve dcéry – Janka a Danka. Bol im dobrým a starostlivým otcom. K jeho záľubám patrila príroda, prechádzky v nej, hubárčenie, fotografovanie, zbieranie liečivých bylín, rád lúštil križovky. Venoval sa rodine, manželke, dcéram, vnukovi, radosť mu robil aj jeho pesík.

Pán Martin Schüsser nás opustil 14. januára 2011 vo veku 59 rokov po dlhej a ťažkej chorobe.

*Tak odišla si mama,
tichučko a jemne,
ako keď padajú lupienky
odkvitnutých ruží.*

Dňa 13. januára 2011 uplynulo 10 rokov odvtedy, ako nás opustila naša drahá mama a stará mama

Valéria Šimová.

Kto ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.

Dcéra, syn a vnúčatá

Hokejový turnaj

o putovný pohár Občianskeho združenia King's dogs klub sa konal v krásny zasnežený decembrový deň 28. decembra 2010 na našom klzisku za kinom. Myšlienka zorganizovať hokejový turnaj vo Valaskej prišla po presvedčení občianskeho združenia, že hokej sa stal v obci veľmi obľúbeným športom, ktorý vyžaduje stále viac a viac nadšencov. Myšlienka sa stala skutočnosťou a všetci účastníci sa stretli ráno o 8,30 hod., kde na nich čakala registrácia a potrebné informácie k turnaju. Na turnaji hrali mužstvá King's Dogs Team, Victors Team, Old Boys Team, Valaská Penguins, Young Boys, Pltník Team a Polícia Team. Mužstvá sa rozlosovali do dvoch skupín, v ktorých sa hralo systémom každý s každým. Po ná-

ročných zápasoch, v ktorých diváci mohli obdivovať plnohodnotné výkony hokejistov, nasvedčujú tomu, že sa na ľade stretli kvalitní súper.

A tu sú výsledky:

1. Old boys team
2. Victors Team
3. King's Dogs team
4. Polícia Team
5. Pltník team
6. Young Boys team
7. Penguins Team

Za najlepšieho hráča turnaja bol vyhlásený Mirko Hanzal z tímu Polícia, za najlepšieho brankára Světo Slivka z tímu Pltník. Vynikajúca hokejová nálada neopúšťala ani hokejistov, ani divákov. Štartovné, ktoré sme vyzbierali, sme sa rozhodli venovať Martinovi Babčanovi ako pomoc pri riešení jeho zdravotnej situácie. Naša veľká vďaka patrí sponzorovi turnaja Marekovi Poliakovi.

Jakub Balúč

Foto: Barbora Strmeňová

Radko Čief, fanúšik s najväčšou vytrvalosťou

Vítazi turnaja Old boys

Z galérie miestnych postáv športu

Vladimír Halík,

organizátor Big Air vo Valaskej. Má 18 rokov a študuje na Spojenej strednej škole v Banskej Bystrici odbor správcu počítačových sietí. Asi od svojich 12-tich rokov je náruživým snowboardistom. Ako každý mladý chlapec rád skúša veci vyžadujúce odvahu. Ako začal? „Keď som už raz skočil a skúsil to, viac som neprestal“.

Doposiaľ sa zúčastnil pretekov Big Air Košútka, ale má v pláne trénovať a vylepšovať svoje triky tak, aby sa dostal do najlepšej päťky na Slovensku. Organizačného ducha nepochybne zdedil po svojej mame. A na aký úspech vo svojom živote je najviac hrdý? „Na to, že sa mi podarilo zorganizovať Big Air v obci“. Avšak je si vedomý, že o rok to bude oveľa ťažšie, pretože si nasadil vysokú latku. Keďže je realizácia takýchto pretekov finančne veľmi náročná, má v pláne založiť organizáciu Big Air v obci, ktorá by v budúcnosti mohla žiadať o 2% z daní.

Jaromír Jirmer,

15 ročného chlapec, v ktorom mala zastúpenie naša obec v pretekoch Big Air. Je žiakom ZŠ Pionierska 2 v Brezne. V štúdiu bude pokračovať na Strednej zdravotnej škole v Banskej Bystrici v odbore masér. Súťaží od svojich 12-tich rokov ako freeskier (lyžiar-skokan). Už v 13-tich rokoch sa zúčastnil svojich prvých pretekov Big Air v meste Kremnica, ktoré sú známe tým, že sú svojím charakterom jedinými pretekmi Big Air nielen na Slovensku ale v celej strednej Európe. Veľmi ho potešilo, že na pretekoch takéhoto rozmeru získal špeciálnu cenu „Lyže armády“. Snaží sa neustále zdokonaľovať, absolvoval týždenný kurz O2 CAMP na Donovaloch, aby raz mohol postúpiť aj na majstrovstvá Európy. Druhým miestom, ktoré získal na pretekoch Big Air Košútka (preteky na lyžiarskom svahu) potvrdil, že sa pre tento šport narodil. A čo sa mu na skákaní najviac páči? „Povznášajúci pocit slobody.“

Obidvom chlapcov prajem pri napĺňaní cieľov vytrvalosť, pevné zdravie a mnoho úspechov.

Monika Senčeková

VÝSLEDKY BIATLONU

Celkové výsledky Viessmann pohára za leto 2010 nás potešili, lebo vo svojich kategóriách prvé miesto vybojovali M. Šima, T. Hasilla, V. Machyniaková, druhé miesto získali L.Kramla, J. Styková, P. Ridzoň a tretie miesto M. Kubaliak, L. Šimová, R. Kubaliak.

Prvé kolo Viessmann pohára

Pre dorastenecké kategórie sa uskutočnilo 29. - 30.12.2010 v Osrblí. Vo všetkých kategóriách sa bežali rýchlostné preteky a preteky s hromadným štartom, kde sme dosiahli umiestnenie:

mladší dorastenci - F. Kramla 5,4, R. Kubaliak 13,8, M. Kúdelka 9,N
starší dorastenci - M. Šima 1,1, M. Kubaliak 2,3, L. Kramla 13,N, O. Šnejt 13,N

staršie dorastenky - J. Styková 8,3

10,N
Juniorok - L. Šimová 1,1
Juniori - T. Hasilla 1,1, O. Švantner 3,5

Pre kategórie dospelých a žiakov sa uskutočnilo 15. a 16.1.2011 v Osrblí. Bežali sa rýchlostné preteky a preteky s hromadným štartom a dosiahli sme umiestnenie: muži - N. Gröne 3,1, P. Ridzoň 4,2 žiaci 14-15 - A. Krbila 4,6, F. Skačan 1,3 žiačky 14-15 - V. Machyniaková 2,2

Druhé kolo Viessmann pohára

Pre dorastenecké kategórie sa uskutočnilo 15. - 16.1.2011 v Osrblí. Vo všetkých kategóriách sa bežali rýchlostné preteky a preteky s hromadným štartom a dosiahli sme umiestnenie: mladší dorastenci - F. Kramla 5,2, R. Kubaliak 11,9, M. Kúdelka 8,6 starší dorastenci - M. Šima 1,1, M. Kubaliak 2,3, L. Kramla 9,5, O. Šnejt 11,10

staršie dorastenky - J. Styková 8,3

juniori - T. Hasilla N,1, O. Švantner

Martina Darmová, Pavel Hurajt, Terka Poliaková, Lucia Šimová

3,5

Majstrovstvá Slovenska

Pre kategórie dospelých sa uskutočnilo 29. - 30.12.2010 v Osrblí. Bežali sa rýchlostné preteky a preteky s hromadným štartom a dosiahli sme umiestnenie:

muži - N. Gröne 4,5, P. Ridzoň 8, V ženy - T. Poliaková 5,4

Prvé kolo - Stredoeurópsky pohár

Pre dorastenecké a staršie kategórie sa uskutočnilo 22. - 23.1.2011 v Novom Meste na Morave v Česku. Vo všetkých kategóriách sa bežali 2 x rýchlostné preteky a dosiahli sme umiestnenie:

mladší dorastenci - F. Kramla 8,11 starší dorastenci - M. Kubaliak 8,N

juniori - M. Šima 17,N
muži - O. Švantner 26,8

3. kolo IBU CUP

Pre kategórie dospelých sa uskutočnilo 17. - 18.12.2010 v Obertilliach v Rakúsku.

Bežali sa rýchlostné a stíhacie preteky; dosiahli sme umiestnenie:

muži - T. Hasilla 123,N
ženy - T. Poliaková 90,N, L. Šimová 80, N

4. kolo IBU CUP

Pre kategórie dospelých sa uskutočnilo 8. a 9.1.2011 v Novom Meste

na Morave v Česku.

Bežali sa vytrvalostné a rýchlostné preteky; dosiahli sme umiestnenie:

muži - T. Hasilla 70,63
ženy - T. Poliaková 67,80, L. Šimová 59,64

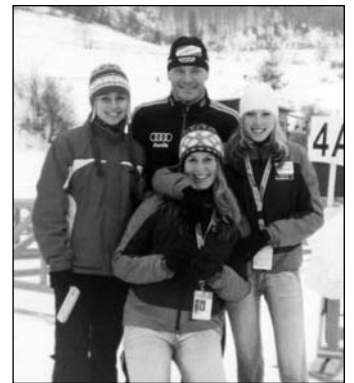
5. kolo IBU CUP

Pre kategórie dospelých sa uskutočnilo 14. - 15.1.2011 v Altenbergu, Nemecko.

Bežali sa rýchlostné a stíhacie preteky, dosiahli sme umiestnenie:

muži - T. Hasilla 68,N
ženy - T. Poliaková 63,N, L. Šimová 60, L

Ing. Jozef Barzik

Martina Darmová, Michael Greis, Lucia Šimová, Terka Poliaková